

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

185. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1933. évi augusztus 16

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Ma 17 esztendeje...

Ma 17 esztendeje üzent meg Románia a háborút. Színájában megtartották a döntő minisztertanácsot s néhány perccel a tanács befejezése után már meg is jelentek a mozgósítási plakátok a kánikulai hőségben szenvedő Bukarest utcáin. Ezzel egyidejűleg az egész ország területén kihirdették az ostromállapotot, militarizálták az intézményeket s megindult az élet és halál szívszorító processziója.

17 év...

Meghalt néhány millió ember, megkötötték a békét, átváltoztak a határok, emberek, ideálok, társadalmak.

Minden megalósult, aminek meg kellett valósulnia és minden elveszett, aminek el kellett vesznie, nincsen többé elérendő cél vagy elveszítendő tulajdon, de a háború változatlanul tart tovább.

Az ügyük nem dörögnek ugyan, de a statárium, kihirdetve vagy minden hirtelmény nélkül, uralkodik.

Nem pusztulnak ugyan, egyelőre. százazrek, de határok lángolnak.

Nem dulja fel az ellenség a földeket, de éhezünk.

Nem explodálnak ugyan naponta százmillió értékek, de verítékünket mégis fegyvergyárak nyelik el.

Nem állunk ugyan hadban, de gyűlöljük egymást.

A gránicokon kívül és a gránicokon belül egyforma erővel folyik a küzdelem. Vértelen offenzívákban milliók pérzenek el. A csecsemők nem tudnak megszűlni és a fiatalok máról-holnapra aggasztóanokká válnak.

A két évtizedes háború és a másfél évtizedes béke évfordulóján de jó lenne már ha megkötnénk a fegyverszünetet!

A miniszter sajnálkozik...

Serban egyetemi tanár, kisebbségi miniszter beutazta Csikmegyét és Csikszereván megértéssel, sajnálattal teljes, emberi hangú nyilatkozatot tett benyomásairól. A miniszteri megértés, sajnós, teljes-séggel indokolt: nemcsak Csik, hanem mind a három székely megye mélypontján van a gazdasági és kulturális leromlásnak. A lakosságnak azok a szószólói, a kiket a miniszter magához kéretet, a politikások, újságírók, intellektuelek, gazdák, munkások megrázó képet festettek, mert más képet nem is festhettek volna a szörnyű alázuhanásról.

Serban jó ember, meghatották az elmondottak és sajnálkozott.

Amivel persze még nem segített a székelvényen. Mert előtte is jártak már miniszteriális emberek a Székelyföldön, s azok is sajnálkoztak. Legutóbb például Gusti, a közoktatásügyi miniszter inspekciózott. Saját szemével látta az iskolák élet-halál küzdelmét, a kisebbségi tanítószag emberfeletti létharcát. Személyesen győződhetett meg a nacionalista iskolapolitika önkényeiről, méltánytalanságairól, visszaéléseiről.

Mindezek után Gusti sajnálkozott és sokat ígért.

De ígéreteiből még azt sem váltotta be, amit pedig módjában lett volna: a közoktatásügyi jellegű orvoslatoxat.

Ezért azután felesleges volna tulzotti bi-

Jön az ősz, zavarodik a belpolitikai helyzet

A buzadiktátor kinevezése menekülés a felelősség elől

Duca állítólag lemondott a liberális párt elnökségéről, de nagy a baj a kormánypártban is

Hirtelen meghalt Pompiliu Jonițescu

Bukarest, augusztus 15
Radu Irimescu légügyi államtitkár, a gabonaértékesítési akció élére kinevezett kormánybiztos szombaton kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, aki előtt részint ismertette a kormánynak a mezőgazdaság megsegítésére irányuló tervezetét, másrészt azokat a módosításokat, amelyet ő a gabonáarak emelésére legmegfelelőbbnek talált.

Ismeretes, hogy a kormány Radu Irimescut a gabonakörvélre teljeshatalommal nevezte ki. Ez az intézkedés meglehetősen szenvedelmes vitákra szolgáltat alalmat. A kormánynak az az állásontja,

hogy az értékesítési akció csak akkor végződik sikeresen, ha az akciót irányító kormánybiztos politikailag a nem függ s nem kénytelen az egyes klubok káros sugallmazását figyelembe venni. Ha nem így lenne, akkor az értékesítési akció kereskedelmi ügylet helyett politikai érdekproblémává fajulna.

Ezzel szemben az ellenzék, amely kezdeti fogva kételkedő volt a gabonaértékesítési akció eredményét illetően, a következő álláspontot foglalja el.

Radu Irimescu kinevezésével a kormány alapján a felelősség alól akar ki-

bujni. Ha ugyanis az akció nem sikerül, akkor azt fogja mondani, hogy kérem, en mosom kezeimet, Radu Irimescu nem tagja a kormánypártnak, kinevezésével pártatlan szakembert állítottunk az akció élére. A felelősség őt, a pártunkivüli szakembert illeti. Ha ellenben sikerül az akció, akkor az érdem a kormányé, mert Radu Irimescu mégis csak tagja a kormánynak. A kormány tehát azzal, hogy Radu Irimescunak korlátlan és befolyá-solhatóan jogkört biztosított, alapján kétlaki, a felelősség alól már eleve menekülni akaró, de az esetleges sikert azért el nem engedő játékot üz...

A Központi Szövetkezeti Bank és az értékesítés

Ismeretes, hogy a Nemzeti Bank az értékesítés céljaira 900 millió lejt bocsátott a kormány rendelkezésére. A kormány ezen az alapon kívüli a Központi Szövetkezeti Bankot is segítségre kérte fel. A Bank a közvetítőket kizárva egyenesen a termelőktől fogja a gabonát összevásárolni. A kormány reméli, hogy a közvetítők kizárásának következtében a termelők zsebében tekintélyes árkülönbözet fog maradni.

Az ily módon megvásárolt buzát a kormány méltányos áron, belföldi fogyasztás céljaira, a malmosoknak és a pékeknek fogja továbbítani.

Az exportcélokra szánt gabona fizetési-tését a Nemzeti Exporthivatal fogja végezni. Marian, a hivatal vezérigazgatója már el is utazott külföldre, hogy a szükséges üzleti tájékozódásokat beszeresse.

E bonyolult kereskedésmesítés céljaira kevés az a 900 millió lej, amellyel a kormány rendelkezik és így a kampány idejére a Központi Szövetkezeti Bank tőkét is az értékesítést fogják szolgálni.

A CFR az akció sikerét a gabonaszállítási díjak csökkentésével és kedvezmények beállításával fogja elősegíteni.

Az agrárhitelbank békülni akar emlékeztet, hogy a kormány először az

agrárhitelbanktól akarta az értékesítési akció alapitókáját képező 900 millió lejt megszerezni. Mivel a bank ezt az összeget nem bocsátotta a kormány rendelkezésére, a pénzügyminiszterium felmondotta az intézettel érvényben lévő megállapodást és így alapjaiban támadta meg az agrárban-kot.

E fordulatlan kapcsolatban az agrárhitel igazgatóbizottsága ülést tartott és olyan értelmű nyilatkozatot adott ki, hogy az ellentéteket a kormánnyal békés egyezség útján szeretné megoldani.

Válság az óliberálisoknál, súlyos ellentétek a kormánypártban

A nyári eseménytelenségben hervadozó belpolitikai élet egyszerre megelénkült. Ugyanis híre járt annak, hogy Duca, az óliberális párt elnöke betérjesztette lemondását. Köztudomású, hogy a liberális párt vezetőségében hosszabb ideje súlyos surlódások, sőt elkeseredett ellenségeskedések és késhegyig menő harcok észlelhetők, amelyek elfojtására Duca gyengének bizonyult. Ez ellenségeskedések miatt a párt már régebben tervbevett vezetőségi ülését nem tudta egybehívni.

Az értesülések szerint Duca most döntő lépésre szánta el magát: levelet írt Dinu Brătianunak, bejelentve neki, hogy a pártelnöki tisztségről lemond. Dinu Bra-

tianu a levél vétele után azonnal Ducához utazott, hogy az elnököt elhatározásának megmátására bírja.

De nem rózsás a helyzet a kormánypártban sem. Ugyanis a kormány a gabonaértékesítési akcióval kapcsolatos nagy gondjai miatt képtelen a pártot belőlről bomlasztó ellentéteknek kellő figyelmet szentelni. Pedig ezek az ellentétek erősebbek, mint valaha. Az ugynevezett „sarlos-csoport”, amelynek élén Potârca volt miniszter áll, újból mozog, hangoztatván, hogy a kormánypárti programnak a parasztságra vonatkozó része „halott betűi maradt.”

E csoportnak a lapját, a „Sarló”-t a

belügyminiszterium már elkoboztatta és megjelenésében most is megakadályozza. Ezért Potârca Karlsbadba utazott, ahol a kormány munkáját bíráló nagyszabású rópiraton dolgozik. E rópirat megjelenésével egyidejűleg a sarlos-csoport megkezdte új támadását.

Meghalt Pompiliu Joanitescu

Hétfőn hajnalban hirtelen meghalt Buzauban Pompiliu Joanitescu volt államtitkár, a kormánypárt egyik vezető embere, a kamara alelnöke. P. Joanitescu vasárnap Carunga községben rendezett gyűlést. Beszéd közben hirtelen rosszul lett. Az előhívott orvosok megállapították, hogy feloldali szélhűdést kapott. Azonnal Buzauba szállították, ahol mindegy ápolás clenére meghalt.

Pompiliu Joanitescu hálával a grivici munkáspör védői karából a legjobb és legjelentősebb ügyvédek egyike dönt ki.

Titulescu és Herriot

Titulescu külügyminiszter bejelentette, hogy aug. 30-ika körül Herriot fogadtatására Bukarestbe érkezik. Ezzel szemben egyes bukaresti lapok arról értesülnek, hogy Herriot tervbevett bukaresti útját elhagyta.

AZ IRÓ

Előre bejelentem, hogy a következő eset nem autentikus.

Megjelenik ugyanis egy társaságban Illető István. Magas, barna férfi, hódító hollófürtök, mely tekintet, piszkos köröm, és bemutatkozik: Illető István író vagyok.

Városban, ahol a haladás már kellően kiállította az agyakat, az emberek természetesen könnyed gunyosollyal vesznek tudomást arról, hogy valaki író. „Na, persze!... ez is valami link fráter, aki semmi produktív munkát nem végez. Őa kodjunk tőle!” Ilyenfajta bemutatkozás-sal tehát semmi el nem érhető.

De a vidéken még él a lelkekben valami isteni egyszerűség s Illető Istvánt a nép bémuló moraja kíséri. Ime a szellem képviselője, aki üzleti leveleken, váltókon és felszólításokon kívül olyan dolgokat is papírra vet, amit ő saját maga talált ki s ami más közönséges halandóknak eszébe sem jut. A férfiak rögtön pertut isznak vele, a nők simogató pillantásokkal kísérik, a fiatal lányok pedig a szokásosnál jobban belépnek tangó közben.

Illető István pedig élvezzi a helyzetet. A paprikás csirkéből a legjobb falatokat meríti magának, vizespohárral issza a potyabort és nem vonatkozásként fülledt adomákat suttog az asszonyok füleibe. Teheti, hiszen író...

Ha a társaságban van aztán egy destruktív szellemű, irigy egyéniség, aki még manapság is olvas, az fejfájásig gyötörheti magát azzal, hogy ki a csoda lehet ez az író, akinek nevét mai napig sehosem látta, Illető István... Illető István... ha megvesz sem jut eszébe, hogy hallott-e már valahol erről az emberről.

Végre már nem bírja tovább és odatalakozik, ahol legsűrűbb a tömeg és kellő tiszteltetlenséggel megkérdi: „Khm... khm... ugyebár az Erdélyi Helikonba... oppardon a Korunkba szokott a szerkesztő ur írni?”

Illető István megsemmisítő pillantást vet a kellemetlen érdeklődőre és fölényes nyugalommal válaszol: „Nem ismerem ezeket az ujságokat.”

Az érdeklődő összébbhúzza magát, de még megkockáztatja: „Talán a Nyugathatavagy esetleg saját kötetei...”

Illető István nyugodtan és tisztelőiinek biztató pillantásaival kísérve kijelenti, hogy van egy kötet verse — kéziratban, amit valószínűleg a „Monde”, esetleg az „Ullstein”, vagy talán mégis a kézdívásárhelyi Rapid-nyomda fog nem sokára (egy egy-két-kilenc éven belül) kihozni, egyébként pedig a Karakói Lapokban szokott cikkeket írni különböző témákról, nem olvasa-e azt a pompás kis kirokít, amit az Obsitos műkedvelői előadásáról írt a multkorban?...

A destruktív érdeklődő levonja a konzekvenciákat és visszavonul, mert nincs szíve rá, hogy Illető István urnak megmondja íróágáról való véleményét, Illető ur pedig tovább élvezzi a népszerűséget és nagyot merít (lásd fentebb).

Az érdeklődő később igyekszik a társaság egyes tagjaival beszédbe elegyedni és óvatossággal megmargatni az írói foglalkozásról vallott felfogását, de arra a keserű tapasztalatra jut, hogy minden hiába. Aki egyszer kijelenti magáról, hogy író, az író marad, még ha ki is derül, hogy soha életében nem fogott tollat a kezébe. Illető Istvánról ezentúl már a záporos sem mossa le, hogy ő író, esetleg még a jobbakközül való.

Visszont az a kellemes érzés bizsergeti a szíve körül, hogy ime a vidéken még van valamelyes varázsa ennek a szónak, hogy „író”. Tisztelet, becsület és paprikáscsirkéből font koszorú övezi fenséges homlokát s olvadó női szíveken gázol keresztül, mint a veréb a fagyaltban.

Ezzel az érzéssel vonult haza az érdeklődő és ment el újból egy más társaságba, ahol legnagyobb meglepetésére, ismét Illető István urral találkozott.

Illető ur nem ismerte fel mindjárt a mi érdeklődőnköt és így ismét bemutatkozott: Illető István zeneszerző vagyok.

A mi érdeklődőnk a döbbenettől némán bémult Illető urra, majd segélykérően nézett körül.

Ősz, öreg ember állott mellette. Attól kért felvilágosítást.

„Hogyne kérem, nagyon tehetséges zeneszerző. A bátyja kupléíró, de neki magának is van tizenhét opusa. Mindjárt játszani fog belőlük.”

Az érdeklődő azonban ezt már nem várta be. Riadtan távozott és elhatározta, hogy ezentúl költő lesz.

Vagy esetleg ő is zeneszerző.

I. Szemlér Ferenc.

Ellenőrizhetetlen hírek szerint

Emberevőkké tette a leirhatatlan éhinség az ukrainai parasztokat

Gyilkosság gyilkosság után, az áldozatok holtteste azonban sohasem kerül elő
Állítólag 70 parasztot tartóztattak le már emberhusevés miatt

Brüsszel, augusztus 15.

Ellenőrizhetetlen hírek szerint Ukrajnában az éhinség olyan katasztrofális méreteket öltött, hogy a lakosság már minden táplálékból kifogyott és állati mohósággal veti rá magát minden megehető dologra. A rendes élelmiszerek eltűnése

után kutyákat és macskákat használtak fel táplálkozásra s amikor ez az élelem is kifogyott, a minden emberi érzésből kivetkőzött nyomorultak rátértek az emberhusevésre.

Szinte mindennaposak lettek a gyilkosságok, amelyeknek az volt legjellemzőbb

körülményük, hogy az áldozat holttestét sohasem találták meg. Nem is találhatták, mert a Brüsszelbe érkezett jelentések szerint a meggyilkoltak holttestét megsü-tötték és megették. A hatóságok eddig állítólag 70 ukrainai parasztot tartóztattak le emberhusevés miatt.

Kisiklott a Pennsylvaniam-Expressz

A vasuti személyzet amerikaiázása okozta a súlyos katasztrófát

Filadelfia, augusztus 15.

Salisbury közelében a Pennsylvaniam-expressz kisiklott. A borzalmas szerencsétlenségben 4 ember meghalt, 6 súlyosan megsebesült, az utasok és a vonatszemély-

zet közül pedig rengetegen szenvedtek könnyebb sérüléseket. A vasúttársaság szerint a vonat kisiklását a vonalon szolgálatot teljesítő személyzet szabotázsmozgalma okozta.

Rablógyilkossággal vádolják az egyik közismert budapesti cigányprimást

Névtelen levél leplezte le a borzalmas bűntényt

Budapest, augusztus 15.

A budapesti rendőrfőkapitányság bünygyi osztálya rendkívül érdekes és titokzatos bűntényben indította meg a nyomozást. A főkapitányságra ugyanis befutott egy névtelen levél, amelynek írója bizalmasan azt hozta a rendőrség tudomására, hogy az egyik budapesti közismert és népszerű cigányprimás a felesége segítségével meggyilkolt és kifosztott egy pesti zsidó kereskedőt.

A rendőrfőkapitányság a névtelen levél

adatai alapján a legnagyobb titokban indította meg a nyomozást s annak során a cigányprimást előállította, majd előzetes letartóztatásba helyezte. A nyomozás érdekében való tekintettel nevét egyelőre nem hozták nyilvánosságra.

A névtelen levél írója azt a helyet is megjelölte, ahol a cigányprimás az áldozat feldarabolva holttestét elásta. A rendőrség és az ügyészség a helyszíni szemle megtartását hétfőre tűzte ki a megjelölt helyen.

Lelőtték őket és azért zuhantak le Irinas és Starius litván repülők

Németországban követték el az embertelen merényletet! — Irinas holttestében három fegyvergolyót találtak a boncolás során — Erélyes megtorlást követel a litván sajtó

Varsó, augusztus 15.

Kaunasból, Litvánia fővárosából érkező jelentések arról számolnak be, hogy a nemrég lezuhant litván repülőknél, Irinasnak és Stariusnak holttestét kihantolták és felboncolták. Oka annak, hogy a két tragikusorsú repülőnek siri nyugalmát megbolygatták, igen érdekes és jellemző a mai feszült európai légkörre.

A litván nép körében ugyanis olyan hírek terjedtek el és nyertek mindennap nagyobb és nagyobb hitelt, hogy Irinas és Starius zuhanása nem véletlen szerencsétlenség volt, hanem merénylet eredménye, amelyet német földön követtek el a repülőgép ellen. A németek rálovöldöztek a gépre, halálra sebesítették a pilótákat és a gép emiatt zuhant le.

A hivatalos boncolás eredménye a súlyos gyanút igazolni látszott, mert Irinas holttestében három fegyvergolyót találtak. Amikor a boncolás eredménye nyilvánosságra került, a litván sajtó erélyeshangú cikkeiben kezdte követelni, hogy a két repülő halálának ügyében a kormány indítson vizsgálatot hivatalosan is és szükség esetén tegye meg Németország ellen a lépéseket.

Az elvetemedett fiú örökrésze miatt gyilkolt. Az öreg két részre osztotta fel vagyonát, az egyiket kisebbik fia élvezte feleségével együtt, a másikat pedig ömaga Gáborral. Tegnap délután az elégedetlen fiú vagyonrészét követelte apjától, amiről az hallani sem akart. A legény a veszekedés során annyira elragadtatta magát a dühtől, hogy fejszét kapott fel és agyoncsapta apját. Aztán elmenekült a közeli gyümölcsösbe, ahol azonban a rendőrség hamarosan elfogta.

Nem sikerült a szegedi rizstermelés

Eredménytelenek még a japáni és hátsó-indiai rizzzel végzett kísérletek is — A bányai és székácsi buzafajták sikere

Szeged, augusztus 15.

Szegeden az Alföldi Mezőgazdasági Intézet már huzamos idő óta kísérletezéseket folytat, hogy megállapítsa, melyik buzafajta termelhető az Alföldön legjobb eredménnyel. Az idén tizenegy fajta buzával folyt a kísérlet és most, az aratás befejezésével, a bányai 1034, 1201 és a székácsi 1035 számú buzafajták mutatták a legjobb eredményt. Ezekből a buzafajtákból ugyanis a kísérleti telepeken

holdanként 20, illetve 22 métermázsza termelt.

Megállapították a kísérletezések során azt is, hogy nemcsak a termésmennyiségre nézve kifizető az említett buzafajták termesztése.

hanem ezek a buzák tudnak a legjobban ellenállni a rozsdakárnak is.

Rizstermelési kísérletezések is folynak az Alföldi Mezőgazdasági Intézet gazdaságában, illetve a Szegedhez tartozó Fertőn. A kísérlet három holdon folyik és a világ minden tájáról hozattak Szegedre rizsvetőmagot, hogy kipróbálják, melyik fajta rizs termelhető az Alföldön a legjobb eredménnyel.

Japánból, Hátsó-Indiából és ázsiai Törökországból

nagy mennyiségben küldtek rizsvetőmagfajtákat és mindenünne készséggel szolgáltak termelési utasítással is. Elénk figyelemmel kíséri a szegedkörnyéki rizstermelési kísérle-

— VÉR-, BŐR- és idegbajosok a természetes „Ferenc József” keserűvizet mint igen jó bétisztító szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb képviselői írják, hogy a Ferenc József viz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve.

tezéseket a földművelésügyi minisztérium is, sőt Olaszországból is érdeklődtek már az alföldi rizstermelés kilátásai felől.

A szeged-fertői rizstermelési kísérletek azonban eddig egyáltalában nem jártak eredménnyel.

A rizs aratása ugyan még csak 2-3 hét múlva következik el, azonban máris konstatható, hogy a talajviszonyok, de nem utolsósorban a késő tavaszosodás miatt, a szeged-környéki rizstermelés egészen lemaradt.

Az Alföldi Mezőgazdasági Intézet azonban mégsem adja fel a reményt, hogy sikerül majd Szeged környékén meghonosítani a rizs termesztését és információk szerint jövőre újból folytatják a kísérletezéseket.

Kolostorba vonul Brüning volt német kancellár

Berlin, augusztus 15.

A németországi politikai élet teljes guzsbakötöttségére jellemző az a híradás, amelyet egy nagy távirati ügynökség közöl. Eszerint Brüning, a birodalmi kormány volt kancellárja, akit Hindenburg elnök az elmúlt év nyarán állított félre, hogy az előretörő nemzetiszocialista mozgalom útját egyenesse, kolostorba szándékozik vonulni és jövőre ki akarja vonni magát a mai Németország mindenféle politikai mozgalmából s kolostori magányában tudományos munkásságot szeretne kifejteni. Hírek szerint Württemberg kormányzója, Boll is követi Brüning példáját.

Agyonverte apját örökrésze miatt egy kolozsvári legény

Kolozsvár, augusztus 15.

Borzalmas apagyilkosság történt tegnap a Külkajántó 20 szám alatt Fodrean Lucu 65 éves földmívelő Gabor nevű fia fejszével agyonverte.

Az elvetemedett fiú örökrésze miatt gyilkolt. Az öreg két részre osztotta fel vagyonát, az egyiket kisebbik fia élvezte feleségével együtt, a másikat pedig ömaga Gáborral. Tegnap délután az elégedetlen fiú vagyonrészét követelte apjától, amiről az hallani sem akart. A legény a veszekedés során annyira elragadtatta magát a dühtől, hogy fejszét kapott fel és agyoncsapta apját. Aztán elmenekült a közeli gyümölcsösbe, ahol azonban a rendőrség hamarosan elfogta.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R.T.

MAROSVÁSÁRHELY — BUKAREST — BRASSÓ

Az Egyesült-Államoktól rendezett kubai forradalom utolsó felvonása

A kubai elnök egy szál ruhában menekült el a forradalmárok elől

Az új elnök ellen már az eskütelénél merényletet kíséreltek meg Fosztoagat a csöcselék Havanna utcáin — Megindultak az amerikai hadihajók Havanna felé

Havanna, augusztus 15.

A kubai forradalom — amelynek a jelentések szerint 21 halott és több mint 200 sebesült áldozata volt — közeledik az utolsó felvonáshoz. A szigetország fővárosában az elmúlt 24 óra alatt döntő események történtek, amelyek eredménye az volt, hogy Machado elnök, a kubai diktátor kénytelen volt elmenekülni a utadni a terepet politikai ellenfeleinek, akik kétségtelenül az amerikai orientáció hívei. Machado csúfos bukása és szökéséről menekülése azonban cseppet sem csilapította le a forrongó kedélyeket és a zavargások, különösen az új rezsim uralmá-

A hosszú napok óta dúló kubai forradalomnak már kézzelfogható „eredménye” van a fenti képközlő látható Machado kormányelnök személyében, akit az Egyesült Államok kormányának beavatkozása előzött az elnöki székből.

nak első óráiban olyan hatalmas erővel lángoltak fel, hogy Amerika máris meglette a tényleges intézkedéseket Kubában élő alattvalói személy és vagyonbiztonságának biztosítására.

MACHADO ELNÖK EGY SZÁL RUHÁBAN SZÖKÖTT MEG

Az elnöki palota ellen megismétlődő rohamok, a kubai hadvezetőséggel folytatott eredménytelen tárgyalások — amelyekről már korábban beszámoltunk — Machado elnök előtt kétségtelenné tették azt a tényt, hogy lába alól kicsuszott a talaj és támogatásra többé nem talál seholsem. Helyzete annyira veszedelmesre vált, hogy szombaton este kénytelen volt a lehető legsürgősebben elmenekülni, ha csak azt nem akarta bevárni, hogy kiszolgáltatassa önmagát politikai ellenfelei irtóalmat nem ismerő bosszújának.

Machado repülőgépre ült és a Bahama-szigetcsoporthoz fővárosába, Nassaubába repült. Még annyi ideje sem volt a bukott diktátornak, hogy az utóhoz szükséges holmikat összecsomagolja. Telefonjelentéseink szerint mindössze azt a rend ruhát vihette magával, amely a menekülés pillanatában rajta volt. Halálosan elcsigázva és összetörve érkezett meg menekülésének első állomására, Nassaubába, ahol a repülőgépből kiszállva szállodába hajtatott, azonnal lefeküdt és mély álomba merült. Csáládja vasárnap követte Machadot. Felesége és családjának többi tagjai egy kubai hadihajóra szálltak és San Domingó fővárosába utaztak. Nemsokára oda-utazik Machado is, ahol a san-domingói köztársaság elnökének lesznek a vendégei. Az elnök ugyanis igen szoros baráti viszonyt tartott fenn Machadoval.

DE CESTEDES LETT MACHADO UTÓDA

Machado szökése után a forradalom lett a helyzet ura, legalább is a politikai külsőzések mögött. Bár Machado uralmának utolsó napjaiban az volt a helyzet, hogy a diktátor lemondása után Herrera tábornok lesz az ideiglenes miniszterelnök és

72 órás átmeneti kormánnyal, a katonai diktatura minden erélyével teremti meg a rendet, hogy az új kormány megkezdhesse uralmát, a helyzet Machado szökéséről menekülésével megváltozott.

Herrera tábornok repülőgépre ült és elszállt Délamerikai felé. Miami repült, ahol az amerikai nagytőke koronázatlan pénzfejedelmek és politikai előkelőségek élvezik Florida örök tavaszát. Egészen bizonyos, hogy Herrera tábornoknak az a célja, hogy Miami-ban bizalmas tárgyalásokat folytasson az amerikai közelet és pénzvilág reprezentánsaival.

Közben Havannában De Cestedest tették meg Machado utódjává.

Cestedes már vasárnap át is vette az uralmat s letette az esküt. Hivatalbalépését kínos incidens zavarta meg. Éppen az

esküt tette le az elnöki palotában, amikor gépfegyvertűzet zúditottak az épületre. Eleinte azt hitték, hogy a győztes forradalmárok lövöldöznek az örömmámorban, de néhány pillanat alatt kiderült, hogy a dolog éppen ellenkezőleg áll: merényletet akartak elkövetni az új elnök ellen.

Machado hírhedt rendőrségének, a „porra”-nak néhány mindenre elszánt tagja vonult az elnöki palota elé és kezdett gépfegyverrel lövöldözni az ablakokra. A gépfegyvergyölök az épületben tartózkodók közül senkiben sem tettek kárt.

A merénylet hírére a havannai helyőrség csapatai azonnal megtámadták Machado embereit, akik gépkocsikon igyekeztek elmenekülni. Izgalmas hajszát kezdődött, amelynek során a Porra em-

berei gépfegyvertűzet zúditottak az üldözőkre és az új rezsim emberei közül kettőt megöltek, kettőt súlyosan, többeket pedig könnyebben megsebesítettek.

Vasárnap este azonban a kongresszus, azaz Kuba parlamentje rendkívüli ülésre gyűlt össze és az alkotmány előírásainak megfelelő formák között tudomásul vette De Cestedes beiktatását és azt, hogy Machado „huzamosabb időre szabadságra ment”.

HAROM AMERIKAI HADIHAJÓ KUBA FELÉ TART

A legújabb jelentések szerint az új havannai kormányzat hívei elkeseredett bosszút álltak azért a merényletért, amelyet De Cestedes beiktatásakor követtek el Machado bérencei. Megrohanták a volt diktátor híveinek házait és azokat teljesen kifosztották. Machado hívei kénytelenek voltak elmenekülni.

A havannai zavargások híre Washingtonba is rövidesen elérkezett. Itt a legnagyobb megdöbbenést és izgalmat váltotta ki az a jelentés, hogy a karhatalom teljesen tehetetlen és nem tudja megfékezni a zavargókat, akik lázas szízséggel fosztogatják a havannai üzleteket.

Amerika kormánya azonnal intézkedett a rémhírek hatása alatt: a flottaparancsnokságnak parancsot adott, hogy három páncélos cirkáló induljon Kubába és a legkíméletlenebb eszközökkel is vedje meg az amerikai állampolgárok biztonságát.

Ime: a romániai árja-tétel!

Tilea elismerte, hogy bizalmas körlevél ment a magánvállalatokhoz

Származás- és vallásvizsgálat az alkalmaztatásoknál

Jasiban a rendőrség megkezdte a bizalmas utasítás végrehajtását

Bukarest, augusztus 15.

Néhány nappal ezelőtt az Adeverul közreadta Vajdának azt a „szigorúan bizalmas” körlevélét, amelyben a miniszterelnök a vállalatoktól azt kéri, hogy „etnikai”, azaz nemzetiségi szempontokat érvényesítsenek az alkalmaztatásoknál. Tilea államtitkár a sajtó munkatársai előtt, anélkül, hogy magyarázatot lett volna hajlandó adni, ennek a körlevélnek a szétküldését elismerte.

Jasi jelentés szerint a város üzleteit és vállalatait rendőrtisztek és rendőri különítmények keresik fel, felírják az alkalmazottak nevét és vallását. Azokat a tulajdonosokat, akik nem akarnak a merőben törvény- és alkotmányellenes eljárásról segítséget szolgáltatni, üzleteik bezárattatásával fenyegetik meg.

A Kereskedelmi Kamara tiltakozó táviratot küldött a kormányhoz.

Merényletet követtek el Bukarestben Lázár Illés és Răchiteanu képviselők ellen

Bukarest, augusztus 15.

Dr. Lázár Illés és Jon Răchiteanu képviselőket szombaton éjszaka 12 órakor a bukaresti Brătianu-köruton, az olasz székesegyház közelében párhuzamosan három egyen támadta meg. A támadók, akik már a város közepe óta követték a képviselőket, dorongokkal és kövekkel támadtak a honatyákra és oly gyorsan hajtották végre merényletüket, hogy még mielőtt a megtámadottak védekezésre gondolhattak volna, már el is tűntek.

Lázár Illés meglehetősen súlyos sérülést szenvedett a koponyáján, Răchiteanu egyik ajka felszakadt és az orra is belört. A rendőrség megindította a nyomozást a merénylet után, akik kétségtelenül szemlélt bosszúból követték el tettüket. Sokan összefüggésbe hozzák a támadást az a tetteles összetűzéssel, amelynek egyik szereplője Lázár Illés volt. Ez az összetűzés a képviselő és Marulis adófelügyelő között csütörtökön játszódtott le a bukaresti hadbírószágon, a Skoda-per tárgyalása alatt.

Inkább védte, mint vádolta az ügyész a Skoda-per vádlottját

A pecsétletörés véletlen volt, a katonai iratokat pedig nem kémkedési célból szerezte meg Szeletzky

Bukarest, augusztus 15.

A Szeletzky-perben a vádbeszéd elhangzása után kezdett csak igazán meggyökeresedni a meggyőződés a közvéleményben, hogy az ítélet nem egyéb felmentésnél. A vádbeszéd ugyanis olyan volt, amelyet ritkán szokott tartani királyi ügyész, különösen a hadbírószágon előtt. Legalább annyira vádbeszéd, mint vádbeszéd volt.

Az ügyész először is kijelentette, hogy a közvélemény eleinte nagyon fel volt bűzölve Szeletzky ellen. A közvélemény azonban most már megnyugodott — szegte le — hiszen bíróság elé hozták a Skoda-megbízottat. Az egész vád csak két pontra csökkent le: hivatalos pecsétlet feltörése és titkos katonai okmányok őrzése.

Az ügyész ezután hosszasan boncolgat-

ja, hogyan történt Skodák irodájában a házkutatás és kijelenti, hogy elfogadja a védelem azon állítását, hogy Szeletzky véletlenül és csak idegességéből szakította le a pecsétet, amikor kabátujjának gombjai beleakadtak.

Majd áttér az ügyész a vád másik pontjára, felolvassa az 1930-iki törvény nyolcadik szakaszát, amely szerint 5—10 évi fogság jár annak, aki titkos katonai iratokat szerez be anélkül, hogy azt hivatalos minősége indokolta tenné. A 1930-iki törvény neve tudvaleg „törvény a kémkedésről”. Az ügyész azonban nem használja ezt a kifejezést és hozzá is teszi:

— Amint élehető, nem nevezem meg a törvényt, hiszen nem állítom, hogy Szeletzky kém! Nem állítom, hogy az iratokat megszerzés után továbbadta egy idegennek, csak azt mondom, hogy mégis

felhatalmazás nélkül megszerezte őket.

Majd részletezi az egyes titkos iratokat, kifejezést adva azon véleményének — a felvonult magas tanukkal szemben — hogy egy-két katonai aktát Szeletzky mégis jogtalanul tartott magánál. A vádbeszéd a következő szavakkal fejeződött be:

Meg vagyok győződve, hogy maga a hadbírószágot az ítéletet fogja kimondani, amelyet kell a melyet az egész világ vár.

A Skoda-per hétfői tárgyalásán Dabija tábornok, védő tartotta meg védőbeszédét, azt fejtegetvén, hogy Szeletzkynek a Skoda központjához írt siffrírozott levelei, amelyre a vád a kémkedést építi, egyszerű üzleti levelek csupán. Majd részletezi az ágyumegrendelés ügyét s odakonkludál, hogy Szeletzky az állam érdekének megfelelően teljesítette feladatát.

Ezután Slavescu ügyvéd beszél és nevetésesnek minősíti a kémkedés vádját.

A Grivica-perben Moscautuanu védő kifejtette, hogy a munkások nyomorukban nyultak a sztrájk fegyveréhez.

Kiutasították Verebes Ernőt Londonból

London, augusztus 15.

Verebes Ernőt, a népszerű magyar film-sztárt, aki ezidőszent a „Hippodrom”-ban lép fel, váratlanul kiutasították az angol fővárosból.

A kiutasítás indokát nem említik meg a jelentések.

Lindbergh utban van Izland szigete felé

Kopenhága, augusztus 15.

Lindbergh ezredes, a világhírű repülő szombaton délután a nyugatgrönlandi Julianahadból Izland felé startolt.

Újabb jelentéseink szerint Lindbergh szombaton este a keletgrönlandi Angmag-salikba érkezett.

Volt mit hallgatnia a kisebbségi miniszternek

A jogos panaszok özönével fogadták Serban államtitkárt Csikszeredában

Sűrűn csóválta a fejét és sokszor döbönt meg a kisebbségi miniszter a hallottak fölött

Csikszereda, augusztus 15.

Serban kisebbségi miniszter székelyföldi tanulmányútja során első ízben Csikszeredán érintkezett a magyarság képviselőivel. A miniszter apósa kisérletében érkezett Tusnádfürdőről Csikszeredára, ahol dr. Tefu Aurél megyei prefektus vezetésével a helyi hatóságok főnökei fogadták a minisztert, aki a főispán és Faroga csikszeredai polgármester társaságában a csiksomlyói árvaházat és a Hargita aljában fekvő háztartási iskolát látogatta meg.

A rövid szemle után Serban miniszter fo-

gadta dr. Pál Gábor képviselőt, a Magyar Párt csikmegyei elnökét, aki közel két óra hosszáig sorolta fel a miniszternek azokat a sérelmeket, melyek sürgős orvoslásra várnak Csikmegyében. A kisebbségi miniszterre sürű jegyzeteket készített az előadott panaszokról és ígerte, hogy kötelességéhez híven el fog járni az ügyekben és igyekszik megelégedésre elintézni azokat.

Csikszeredai tartózkodása során Serban miniszter fogadta a magyar sajtó képviselőit is, akik szintén több közérdekű dologra hívták fel a figyelmét.

Az erdélyi hadirokkantak sorsa

Részegh Viktor, a Csiki Lapok szerkesztője, rokkant főhadnagy, megrázó szavakkal ecsetelte az erdélyi, bánági és bukovinai volt osztrák-magyar hadsereg rokkantjainak helyzetét. Előadta, hogy ezek a szerencsétlen páriák másfél évtized óta szaladgálnak bémán emberi jogaikért, hogy egy és ugyanazon elbírálás alá essenek, mint a regáti háborus rokkantak. Eredmény: sikerült egy törvényt megszavaztatni, mely jogukat biztosítja és amely hivatva volna arra, hogy koldushelyzetükből kiemelje. Azonban a törvényt Onicescu egyetemi tanár, a központi nyugdíjpénztár elnöke, nem akarja végrehajtani, mert nem elég világos, nem tudja megállapítani, kikre vonatkozik.

Részegh szerkesztő véleménye szerint rosszindulatúan kezelik az egész kérdést, annál inkább, mert a regáti rokkantak egyesülete is ádáz ellensége az erdélyieknek. Most a nyugdíjpénztár újabb törvény megszavazását tartja szükségesnek, ami újabb másfél évtizedes küzdelembe kerülhet. Ezt pedig a nyomorral küzdő hadirokkantak nem tudják bevárni. Közben éhen fordulnak fel.

Serban miniszter megrendülve hallgatta végig Részegh Viktor előadását. Kérte, hogy minél előbb emlékiratot juttassanak hozzá, amelynek alapján az illetékeseknél azonnal eljár. A törvényt ő is ismeri. Annak megszavazásánál részt vett és az eléggé világos.

A Fiedler püspök elleni hajsza

Az újságírók megkérdezték, mi a véleménye a kisebbségi miniszternek arról a hajszáról, amit egyes miniszteri körök indítottak Fiedler szatmári püspök ellen. Serban miniszter megigazította szemüvegét, elgondolkozott és aztán kijelentette, hogy ez a kérdés igen komoly. Ráharul az a feladat, hogy tisztázza.

A nyugati határszél biztonsága megköveteli a kérdés mielőbbi tisztázását, melynek csak egyik részét ismeri a közvélemény. Súlyos állambiztonsági defektusok vannak a nyugati határszélén, amiket még nem hoztak és nem is hozhattak nyilvánosságra. Azonban a nagy horderejű kérdést rövidesen tisztázni fogja s akkor első dolga lesz a közvélemény tájékoztatása.

fogja s akkor első dolga lesz a közvélemény tájékoztatása.

Csikmegye felosztásával kapcsolatban a miniszter kijelentette, hogy erről ilyen formában nincsen szó. Foglalkoznak ugyan egyes megyék beolvasztásával, a közigazgatás költségeinek könnyítése céljából, de a kisebb megyékről van szó. A beolvasztások során minden bizonnyal tekintetbe fogják venni a földrajzi fekvéseket és ez esetben Csikmegye felosztásáról szó sem lehet. Hogy a megyét egyes szükséges hivatalaitól megfosztották, ez még nem jelent semmit, mert ezek általános rendelkezések szerint, igen sok más megyét is érintettek.

Az árvizkárosultak nyomora

A miniszter figyelmét nyomatékosan felhívták az árvizkárosultak kétségbeejtő helyzetére. Leszegezték, hogy a Székelyföldön nem sodort el az ár házakat, nem tett hajléktalanra családokat, de természetben felbecsülhetetlen értékeket semmisített meg. Az Olt és Maros folyók, valamint a kisebb hegyi patakok környékén fekvő szántók és kaszálók, melyek első osztályú földeknek vannak minősítve adóztatási szempontból, semmi termést sem hoznak az árvizek következtében. Az adótörvény módát ad az elemi csapások által sújtott vidékek adójának elengedésére. Így az árvíz sújtotta területeken lakó gazdák adóját el kellene engednie a pénzügyminiszternek, mert ellenkező esetben állataikat kell eladniuk, olyan jövedelmi adók kifizetéséért, melyek ebben az évben nem léteznek.

A közbirtokosságok igazságtalan megadóztatását részletesen kifejtették a miniszter előtt. Ismertették, hogy a magyar adórendszert alapján évente az erdőterületek után

igen csekély adót kellett fizetniük a vagyonszegényeknek. Most hosszú évtizedeken át erdő és más kezelési költségeket fizetnek a közbirtokosságok, melyek súlyos összegekkel terhelik évente költségvetéseiket. Ezenkívül a vágterületek után hatalmas adókat kell leróniuk. Az adók kivételénél erdőt soha nem látott tisztviselők, saját belátásuk szerint, becslés útján, olyan horribilis jövedelmeket állapítanak meg, hogy az egyes vágterületekről kitermelt fa mennyiség értéke tisztán államadónak sem elégséges.

Kérték a minisztert, hadd oda, hogy az adókiegészítő közegek legalább az erdőhivatalok alacsonyok egyáltalán nem mondható becsléseit fogadják el adóalapul.

A törvénytelenül követett illetékegyenérték adót pedig az ismeretes pénzügyminiszteri különleges bizottság határozata alapján töröljék és az erre befizetett összegeket más adók javára írják le.

Bírságözön és az árvapénztár váltói

Az utóbbi időben Csikmegye területén rengeteg székely gazdát büntettek meg tiltott pálinkafőzésért. A horribilis bírságok, melyek között a 15-20 ezer lejesek napirenden vannak, de hatalmas számban akadnak 50, sőt 100 ezer lejesek is, a kisgazdák egész sorát teszik tönkre. Kérték a minisztert, hogy a bírságok csökkentése érdekében járjon el, annál inkább, mert ezeket a bő pénzügyi helyzetű magyarság alapján szabták ki s így a mostani nehéz gazdasági viszonyokkal és keresetnélküliséggel nincsenek arányban.

Köztudomású, hogy az árvapénztári tartozások nem esnek konverzió alá. Ezeket az összegeket a régi magyar törvény szerint 32 évre törlesztéses kölcsönök formájában hitelezik ki. A kölcsön feltételei szerint egyetlen részlet elmaradása következtében az egész adósság esedékessé válik. Ezt a megszigorító intézkedést a népek szociális rendelkezése-

tette indokoltá és most ez lett az adóssok veszte.

A különböző zűrzavaros adósságrendezési törvények és moratóriumok ideje alatt, nem hogy a tőkét tudták volna fizetni a gazdák, hanem a 16-18 százalékos kamatokat sem bírták. Most aztán a kölcsönszerződés következtében, mivel az adósságok nem esnek az adóssokat védő törvény kedvezményeibe, egyszerre esedékessé váltak a hatalmas tartozások. A perek egész lavináját tette folyamatba az árvasszék. Rövid uton ítéletekhez is jut és így sokszáz székely gazda vagyona kerül hihetetlenül rövid idő alatt dombra, ha közben valami átmeneti intézkedés nem történik.

Serban miniszter megdöbbenve hallgatta végig a kétségbeejtő állapotot és megkérte Pál Gábor dr. képviselőt, hogy a lehető leg-
rövidebb időn belül írásban is terjessze elő ezeket a kérdéseket, mert haladéktalanul in-

tézkedni akar.

A továbbiak során dr. Pál Gábor kérte a minisztert, hogy a földművelésügyi miniszternél járjon közbe a közbirtokosságok ellenőrzésére vonatkozó intézkedések megtárgyalása érdekében, melyek sok kívánni valót hagynak maguk után.

A CSIKI MAGANJAVAK ÜGYE

A Csiki Magánjavak ügyében hozott ismeretes népszövetségi döntést mind a mai napig sem hajtotta végre a kormány. Dr. Pál Gábor részletesen ecsetelte a miniszter előtt, mekkora károk érik ebből kifolyólag az elkobzott vagyonok tulajdonosait. Kérte a minisztert, hadd oda az illetékeseknek, hogy a végső intézkedések megtétele előtt a vagyonok képviselőivel lépjenek érintkezésbe és a jogos tulajdonosok kívánságai meghallgatása után döntsenek.

Egyidejűleg arra is felhívta a miniszter figyelmét, hogy a Magánjavakkal kapcsolatosan felállítandó csikszeredai magyarnyelvű állami középiskola, régi rendeltetésének megfelelően, ne legyen vegyes, hanem csak leányiskola.

Megfelelő adatok birtokában dr. Pál Gábor felhívta a miniszter figyelmét arra, hogy a tucuci 24-es ezred nyolcszáz közemberét részben földbirtokosokhoz, részben pedig utjavító magánvállalatokhoz munkára adta ki.

NINCS TÖBBÉ REPÜI ÓBALESET!

Gombnyomásra kizuhanó ejtőernyős repülőgépet talált fel egy nagyváradi mérnök

A figyelemreméltó találmánnyal a román hadügyminisztérium is komolyan foglalkozik

Nagyvárad, augusztus 15.

Érdekes találmányt nyújtott be a hadügyminisztériumhoz egy nagyváradi mérnök.

A találmány segítségével a bajba jutott repülőgép pilótája minden veszedelem nélkül kidobhatja gépéből az utasokat. Ez alatt természetesen nem azt kell érteni, hogy a pilóta az utasokat csak úgy a mélységbe dobálja és ezáltal minden felelősséget elhárít magáról. Arról van szó ugyanis, hogy veszély esetén csapóajtó

nyílik meg az utas ülése alatt s miközben az kiesik, rejtett ejtőernyő bontakozik ki felette. Ugyanebben a pillanatban az utas dereka körül az ülésből acélgyűrűk ugranak ki, amelyek a hihetetlen begyulladó hőlyvet vagy férfit szorosan az üléshez erősítik. Amikor az utas magához tér meglepetéséből, már lenn is van, minden baj nélkül a földön.

A mérnök a hadügyminisztériumtól már választ is kapott amely szerint az ügyvel egészen komolyan foglalkoznak.

Az Erdélyi és Bánági Fakereskedők Egyesülete a „műmóckitermelés” ellen

Olyan kereskedelmi szervezetre volna szükség, amely a vándorfakereskedők készletételváására

Arad, augusztus 15.

Az erdélyi és bánági fakereskedők egyesülete vasárnap délelőtt Aradon rendkívüli közgyűlést tartott annak a kormányintézkedésnek a tárgyában, amely a vándorfakereskedelmi szabaddá teszi. A népes gyűlésen a fakereskedők Erdély és a Bánág minden részéből képviseltették magukat.

A gyűlés megnyitása után Bán Vilmos, az egyesület titkára, a helyzetet ismertette, majd a konverziót támadta, amely a fakereskedőket különösen súlyosan érintette. Ezután ráért arra, hogy az említett rendelet egész tömegét termelte ki a „műmóckak” akik üzletszerűleg lesznek móckokká és ilyenképpen minden vándorfakereskedő készletét felvásárolják.

Bán arra is rámutatott, hogy amíg az ország lakosságának egy részét néhány ezer vólv kedvéért mentesítik a közterhek viseléséről, addig a kereskedőtársadalom az adófizetéseken terén már a „párnaulátára” volt kénytelen áttérni.

A titkár eztán határozati javaslatot ter-

jesztett elő, amelynek értelmében a fakereskedők egyesülete a temesvári táblához nyújt be fellebbezést a sérelmes rendelet ellen. Az akció támogatására a Kereskedelmi és Iparkamarák szövetségét, a Kereskedők Testületének szövetségét, a gyáriparosok országos szövetségét és a fatermelők szövetségét is megnyerik. Egyben javaslatot tett arra nézve is, hogy függetlenül a törvényes jogoktól, legyenek kísérletet a CAPS-al (autónum erdőpénztár) karöltve, olyan kereskedelmi szervezet létesítésére, amely a vándorfakereskedők készletét felvásárolja.

Az ügy gyakorlati megoldásához Weiss Sándor erdőmérnök és Reisz Frigyes lipovai kereskedő kiegészítő javaslatot tett Bán Vilmos, Bán és Reisz személyében háromtagú bizottságot választottak, hogy a CAPS-al és Pop Jonel dr.-al, a móckok új kormánybiztosával, tárgyalásokat kezdjenek.

A bizottságnak 8 napon belül jelentést kell tennie arról, hogy mit intéztek.

A gyűlés ezzel végetért.

Lapedatu volt liberális kultuszminiszter Brassóban

A Duca-féle liberális párt brassómezei tagozatának elnöke, Lapedatu professzor, volt liberálistársa kultuszminiszter, néhány nap óta Brassóban tartózkodik és itt fontos politikai megbeszéléseket folytatott híveivel. A volt miniszter vasárnap Nan Jancu gyógyszerész kíséretében meglátogatta Zernest, Ótót és Töröcsköt közöskéket, ahol párthíveivel találkozott. A professzor hétfőn folytatta brassómezei körutját. Itt említett meg, hogy a liberális párt ifjusági frakciója is rohamosan terjeszkedik. Vasárnap reggel megjelent az ifjusági szervezet lapja is, amelynek címe „Brasovul Liberal” (A liberális Brassó). A lapot, amely kimondottan propaganda célt szolgál, ingyen osztogatják a városban és a megye közöskéiben.

Brassói tiltakozás a griviái-per vádlottjainak elítélése ellen

Brassó, augusztus 15.

A bukaresti hadbírószék előtt renkívül izgalmas atmoszférában hetek óta folyik a griviái munkások monstrepre. Mint ismeretes, ezeket a munkásokat azzal vádolják meg, hogy fellázadtak és a rendet teremteni akaró katonaságra lőttek.

Miközben a per folyik, a vasúti munkásság szervezeti körözüvényeket bocsátottak ki az ország öszsmunkásságához. A körözüvény tulajdonképpen egy memorandumot tartalmaz, amelyben Románia munkássága kéri a letartóztatott griviái munkások szabadlábra helyezését és a vád alá helyezettek megkegyelmezését.

A bukarestből küldött körözüvény több brassói vállalat munkásságához is megérkezett. A Schiel-vasgyárnál a tiltakozást a munkások zöme aláírta.

Hallgassuk meg a türkösi jegyzőt is

Elődei büneiért helyezték át a türkösi jegyzőt, akit a község lakossága is megszeretett és meg akar tartani

Brassó, augusztus 15.

Lapunk egyik legutóbbi számában beszámoltunk arról, hogy a vármegyei prefektura mellett működő állandó bizottság, amelynek hivatása ellenőrizni a közigazgatási és egyéb törvények alkalmazását, több jegyzőt rendreutasított apróbb és alapjában véve jelentéktelen közigazgatási vétségek miatt. A cikkben Borcsa Istvánt, Türkösi község jegyzőjét is megemlítettük azzal, hogy szolgálati érdekből Apáca községbe helyezték át.

Híradásunkkal kapcsolatban a jegyző a következők közlésére kérte fel szerkesztőségünket:

A Türkösi községi áldatlan állapotok — írja lapunknak Borcsa István jegyző — már általánosan közismertek, amelyek nem az utóbbi idők szüleményei. Rövid itteni működésem alatt e téren is lényegesen javult a helyzet.

Engem folyó évi január hó 6-án, saját kéréssemre helyeztek ide Krizbáról. Állásom elfoglalása előtt — sőt évekkel azelőtt — e község anyagi dolgainak intézése körül szabálytalanságok és visszaélések fordultak ugyan elő, amelyek nagyrészt csak most derültek ki, de ezekért a felelősség engem nem terhel, illetve nem terhelhet.

Feltesztendei türkösi jegyzősködésem alatt nem ötven, de még ötezer lej értékű képviselő közmunkát sem végeztetett a község. Nem volt ehhez pénze a megélőztető bűkezűség miatt.

Felsőbb hatóságaim minden rendelkezését a legteljességgel és a legjobbtudásom szerint végrehajtottam s egyet sem hágtam át. Eppen ezért áthelyeztetésem meglepetésszerűen ért, arra okot nem szolgáltatottam s azt a községi tanács és a lakosság sem óhajtották, amint ezt a Türkösi községben való további meghagyásom céljából eljáró nagyszámú küldöttség, a nép és a község érdekeinek megóvása végett, illetékes helyen kifejezésre is juttatta.

Ez a tényállás és az igazság.

Hogy híradásunkat kiegészítsük, le kell szögeznünk, hogy a jegyző Türkösi községben valóban általános közkegyelmségnek örvend és a lakosság részéről soha semmiféle panasz ellene fel nem merült. Nyilvánvalóan valami tévedésről volt szó, vagy talán hivatali előző hibái miatt került a megbeszélés jegyzőjének sorába.

Autós kuzisták izgatató röpiratokat árusítottak a Kapu-utcában

Cuteanu prefektus erélyes fellépésére elvonultak, de bejelentették, hogy légionistáik védelme alatt visszatérnek, mert ők nem ijednek meg egy prefektustól

Brassó, augusztus 15.

Hétfőn délelőtti nagy feltűnést keltett a Kapu-utcán a Bukarest 954. számú autó, amelyen öt-hat kuzista érkezett, hogy a „Lealcázott zsidók” című röpiratot árulja, példányonként 6 lejért. Árulták egy darabig, míg a hatóságok közbe nem léptek. Cuteanu vármegyei prefektus erélyes intézkedést adott a rendőrségnek, Bancila bünygyi osztályfőnök megjelent a helyszínen és felszólította a faji gyűlölködés apostolait, hogy hagyják el a várost. A kuzisták először úgy viselkedtek, mint akik nem akarnak engedni a szép szó-

nak, majd elmentek, de bejelentették a rendőrségnek, hogy visszajönnek. Ők nem ijednek meg a prefektus urtól, — mondták, — s majd társzekerekkel fognak visszatérni, könyvekkel megrakva és légionáriusaik védelme alatt. A rendőrség jelentést tett az esetről a bukaresti felettes hatóságoknak is.

A könyvecske külön a szokásos horogkeresztet propagandát tartalmazta, amelynek burkolt célja lényegében az, hogy a közvélemény figyelmét és elkeseredett hangulatát a politikai, gazdasági és szociális kérdésekről elterelje és az erőszakolt „fajkérdés” mellék-

csatornáján igyekezzék levezetni. Ebből a célból azután elmondja az ismert és már cáfolatra sem szoruló állításokat, amelyek oda csucsosodnak ki, hogy minden bajnak csakis a zsidók az okai, ők az urak a világon s főleg ők az urak Romániában. Ilyen állításokai és idézetekai tartalmaz a könyvecske. A szokásos magyarellenes uszításokról, talán szórakozottságból, ez alkalommal elfeledkeztek.

A közvélemény meglepedéssel vette tudomásul a prefektus erélyes intézkedését a szélsőjobboldali propaganda ellen.

A háromszéki prefektura autója elgázolt egy cserkészfiút

A Márzescu-kórházba vették kezelés alá a sebesült fiút

Brassó, augusztus 15.

Sulyos kimeneteli autószerencsétlenség történt vasárnap délután a Derestye—predeáli országúton.

A Mircea Voda nevű cserkészcsoporthoz tartozó fiút a Felső-Tömös völgyében nyaral.

Vasárnap délután a cserkészek kimentek a hegyek közé játszani. Játék közben elkerültek az országútra is, amelyen meglehetősen nagy az autóforgalom. Az országot egyik ka nyarodójánál hirtelen autó fordult be és mielőtt még lefékezhetett volna, nekirohant Po-

pa Mircea cserkésznek, aki az autó kerekait alá került.

A meglehetősen sulyosan sebesült cserkészt azonnal Brassóba hozták, ahol a Márzescu-kórházban helyezték ápolás alá. Ezzel egyidejűleg megindult a nyomozás, amelynek során kiderült, hogy az autó a háromszéki megyei prefektus tulajdona. A gázoló autóbíró Tóth József sofőr vezette, aki ellen megindult az eljárás.

A szerencsétlenül járt cserkész állapota hétfőre jelentős mértékben javult.

Öngyilkosságot követett el egy 89 éves brassói aggastyán

Naponta imádkozott a megváltó halálért, de az csak nem akart megérkezni

Brassó, augusztus 15.

Tragikus öngyilkosság történt hétfőre virradó éjszaka Brassóban. Török János 89 éves aggastyán, Mircea Voda-utca 52 szám alatti lakásában felakasztotta magát.

Az öngyilkosságot az aggastyán Helén nevű leánya vette észre, aki azonnal értesítette a rendőrséget. Megállapították, hogy az öreg Török gyógyíthatatlan betegsége miatt vetette el magát az életet. Az aggastyán ugyanis már régóta panaszkodik, hogy éjszakánként nem tud aludni. Ez rendkívül idegessé tette. Naponta imádkozott a haláláért, de ez csak

nem következett be.

Vasárnap este családja körében volt és mindössze csak levertséget mutatott. Este aztán bement a konyhába lefeküdni. Miután levetkőzött, az egyik ruhazárító kötelet hurokra kötötte, majd a konyha gerendájára felakasztotta magát. Reggelre kelve így találtak rá hozzátartozói az aggastyánra.

Az öngyilkosság helyszínére kiszállott Jonecsu főügyész helyettes és Lupu dr. kerületi orvos, akik már csak a beállotta halált konstatálhatták. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Megalakult a Brassói Zsidó Kereskedők Szövetsége

Az egyesületnek nincsenek politikai célkitűzései

Brassó, augusztus 15.

Vasárnap délelőtti tíz órakor a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében ünnepélyes keretek között megalakult a brassói zsidó kereskedők szövetsége. Az alakuló közgyűlésen Katz József kereskedő elnököl.

Megnyitó beszédében Katz először román, majd német nyelven vázolta az egyesület célkitűzéseit. Rámutatott arra, hogy a mai sulyos viszonyok között minden gazdasági ágazatnak szervezkedni kell, hogy jogait megvéddhesse. A zsidó kereskedőknek eddig Erdélyben nem voltak megfelelő szervezeteik és így erre az új alakulatra nélkülözhetetlenül szükség van.

A továbbiakban kijelentette, hogy az egyesületnek nincs politikai tendenciája. Célkitűzései közé tartozik a szakmai érdekek megvédésén kívül szoros kapcsolatot fenntartani a már meglévő kereskedelmi egyesületekkel és azokkal együttműködni, valahányszor a kereskedelem egyetemes érdekei azt megkövetelik.

Az elnöki beszédet Veszprémi Jenő tolmácsolta magyar nyelven. Ezután még beszélt az egyesület fontosságáról Welter Leó, majd megválasztották a tisztkart, amelynek tagjai a következők lettek:

Elnök: Szegő Árpád, alelnökök: Katz József és Róth Lázár. A szervezet ügyvezető főtitkárává Veszprémi Jenőt választották meg.

Egyesületi titkárszék: Szegő Ferenc, pénztárnok: Stecki Adolf, ellenőrök: Welter Leó és

Weisz Adolf, számvizsgálók pedig Katz igazgató, Feiler és Stein lettek.

A szervezet tényleges vezetésén kívül még huszhatag választmányt is választottak. A választmányba nemcsak brassói, hanem a brassói kamarához tartozó vármegyékben lakó kereskedők is bekerültek. Ez a választást tehát azt igazolja, hogy a zsidó kereskedők alakulata nem csak Brassóra, hanem több vármegyére kiterjed.

Miután a hivatalos megalakulás megtörtént, az új kereskedelmi alakulat azonnal meg is kezdte működését. Helyiségei egyelőre nincsenek és így az egyesület Veszprémi főtitkár Kolostor-utca 5. szám alatt levő irodájában (telefon 475) működik.

Ma, kedden LIANE HAID — INKISSINOFF világlágere:

„LUX”
Mozgó,

Megjelent a „Kévekötes” új száma

Brassó, augusztus 15.

Most jelent meg Brassóban a Dávid Ferenc Egyesület egyetemes ifjusági szervezetének kitűnően szerkesztett folyóirata, a „Kévekötes” tizedik száma. A lap, amely a magyar ifjuság irányítását vállalta magára, Ifj. Szabó Sámuel főszerkesztő vezetésével eddig is érdeműs munkásságot fejtett ki. A folyóirat minden egyes cikke és írása az egyetemes érdekek szemelőtt tartásával a magyar szempontoknak szószólója és így az minden tekintetben hasznos misziót tölt be.

Támogatást kér Brassótól a kolozsvári közigazgatási felügyelőség

Brassó, augusztus 15.

Az utóbbi évek törvényhozásában nem egyszer tapasztalhattuk, hogy az állam minden terhet vagy a városokra, vagy pedig magára a polgárságra igyekszik áthárítani annak ellenére, hogy a meglévő állami terheket sem lehet az összeroppantás veszedelme nélkül hibátlanul elviselni. Ez a tendencia kiütöközt akkor, amikor az állami kórházak fenntartását a községek nyakába sózták, továbbá a munkakamaránál, amelynek „segélyezését” szintén a városól követelték, jöllehet az ország polgársága hatalmas összegeket fizet a társadalombiztosító és az ezzel kapcsolatos munkásjóléti intézmények fenntartására.

Az állam érthetetlen magatartásának egy újabb bizonyítékát nyújtja az a különös kérdés, amelyet a várostól teljesen idegen állami intézmény intézett Brassó város tanácsához, segélyfolyósítás miatt.

Van Kolozsvárt egy ugynevezett közigazgatási felügyelőség. Ez minden alkalmat megragad arra nézve, hogy a város legeminebb érdekeit szolgáló határozatokat megtámadja és megsemmisíttesse. A városi adminisztráció érdekében felvett munkaezők alkalmazását is ismételtelen megtámadta, a régi bérlőkkel való szerződés-meghosszabbításokat is. Arról azonban nem feledkezik meg, hogy a saját fenntartása és saját tisztviselői fizetésére ismételtelen anyagi támogatást igényeljen. Most is kért a várostól 15.000 lej és 25.000 lej e célra.

A város vezetősége azon a nézetten van, hogy ezeket az igényeket nem lehet honorálni, mert a város a saját tisztviselőiről és fenntartásáról kell hogy gondoskodjék, de arra nem kötelezhető, hogy más hatóságok fennállását és saját polgárainak megterhelésével támogassa.

TAIFUN

Csak három napig fut közkívánatra!!!
Aki nem látta, olvassa meg.

Fényes győzelmet aratott a brassói repülőgépgyár csapata

I. A. R.—Unirea (Gyulafehérvár) 4:1 (1:1)

Brassó, augusztus 15.

Az I. A. R. stadionban vasárnap délután találkozott a két csapat, barátságos mérkőzés keretében. Nagy dr. sipjelére szitáló esőben lép pályára a vendégsapat, utána a vendéglátó I. A. R. A szokásos üdvözlések után pontba 6 órakor indul a játék. A délből megérkező eső feláztatta a pályát, melynek mély talaja nagyon akadályozta a csapatokat teljes tudásuk nyújtásában.

Az első percekben a vendégsapat pár formás támadást intéz az I. A. R. kapuja ellen. Daian centerhalf messziről küldött hatalmas lövése alig kerül el Gusbeth kapuját. Már az 5-ik percben veszélyben újra az I. A. R. kapuja. Gusbeth labdahordozás miatt büntetőt kap. A helyzetet Szávay tisztázza s a következő 10 perc az I. A. R.-é. Szép támadásokkal közelednek az Unirea kapuja felé és Blebea kornert esik ki. A szépen ívelt labdát a belsők nem tudják kihasználni. A 18-ik percben Tana szépen előreadott labdáját Zoltán kapásból továbbítja az Unirea kapuja felé s a résen álló Szederjessy a bizonytalan Klein mellett belövi az első gólt. (1:0).

Gól után az Unirea támad. Gusbeth kétszer egymásután szedi le az Unirea csatáraitak lábáról a labdát. Az Unirea támadásainak lelke Daian centerhalf. Jól bírja a nehéz pályát. A játék ezután ellaposodik és alig van érdekesebb akció. A félidő vége felé élénk a tempó. Niculescu lövését Klein kapus fogja, pár perc múlva Munteanu foglalkoztatja Gusbeth-et. Utána Szederjessy hibáz. A kiegyenlítő gól az utolsó percekben esik. Daian labdáját Işan kapja, ki késlekedik és az offside-re szaladt Bubához passzol. A bíró úgy látszik, nem vette észre a lesállást s Bubát elengedi. Két lépést tesz s erős lövése a hálóban akad meg. (1:1). Utána ugyanő jut szép helyzetbe, de mellé rug. Az utolsó percben eredménytelen kornert az I. A. R. javára.

A második félidőben sokkal élénkebb a játék. Az I. A. R. rákapcsol és már az 5-ik percben megszerzi a vezetést Covaci góljával. (2:1). 5 perc múlva újra góllhoz jut az I. A. R. Niculescu révén. (3:1). Góljá remek volt.

Nagy fölénytel játszik az I. A. R. István a halfsorban pompásan dolgozik, előadásai és keresztlabdái pontosak. Niculescu centerben szépen oszt jobbra-balra. Blebeát párszor szépen indítja támadásra. A védelem szilárdan áll a lábán s az Unirea gyér támadásait biztosan utasítja vissza. Gusbeth kapus két védését a közönség megtapsolja. (Meg is érdemli, nemcsak védéséért. Tegnapelőtt operálták lábát s mégis vállalta a játékot.)

Az I. A. R. fölényét ügyesen használja ki. A 15-ik percben Covaci megszökik és éles szögéből jól irányított lövéssel beállítja a végeredményt. (4:1).

Még 15 percig folyik a játék. Az Unirea igyekszik az eredményen szépíteni, de igyekezete az I. A. R. védelmének megtörik. A 30-ik percben Nagy dr. bíró a mérkőzést a beállott sötétség miatt beszünteti.

Nagy dr. bíró, eltekintve az Unirea offside gólját, hozzáértéssel vezette a játékot. Jók voltak az I. A. R.-ből: István, Gusbeth, Niculescu, Covaci. Az Unireából: Daian, Buba.

A csapatok felállítása:

IAR: Gusbeth, Zángor, Szávay, István, Jakóczy, Tana, Blebea, Szederjessy, Niculescu, Zoltán, Covaci. Unirea:

Klein, Bakesi, Cirlea, Ratiu, Daian, Pop S., Buba, Işan, Deák III., Buculei, Muntean

Suburdiu—I. A. R. komb.—Brasovia komb. 4:2 (2:1).

Bíró: Régeni. Astra—BMTE 3:2 (2:2). Bíró: Zerbes.

Erős játék folyik mindkét részről. Az Astra néha szépen támad. A mély talaj nem konvenál egyik csapatnak sem. Az Astra 11-el szerzi meg a vezetést, Vaida révén. Az első félidő további gólszerzői: Vigheç (Astra), Soós II., Kovács BMTE.

A második félidőben Astra fölény. Bakót (BMTE) a bíró durva játékkért kiállítja.

A győzelmet jelentő gól a 30-ik percben esik. Szabadrugás a B. M. T. E. ellen, melyre Popovics áll fel. Gyönyörű lövése 30 méterről száll feltartóztatatlanul a kapuba s ezzel megszerezte csapatának a győzelmet.

Amíg egy szerencsétlen örült eljuthat az örültek házáig

Öt napig szaladgáltak a templomban danoló péksegéd hozzátartozói, amíg utra tehették Szeben felé a szerencsétlen fiatalembert

Brassó, augusztus 15

Krivosik József péksegéddel a rendőrségi fogdában találkoztunk. Fiatal, 26 éves ember, aki becsületesen dolgozott addig, a míg az Isten elvette az esztét és ilyen megrokkant elmével akarátán kívül is harcra jutott a bürokráciával.

A péksegéd Bolgárszegben lakott és ugyanitt dolgozott egy Ádám nevű pékmesternél. Az utóbbi időben zavaros tünetek mutatkoztak rajta. Néha össze-vissza beszélt és nem tudta mit cselekszik.

Néhány nappal ezelőtt az egyik brassói templomban kurjantó nótákat kezdett énekelni a szent mise alatt. A rendőrség emberei lefogták. Hazavitték keresztanyjához, a Czenkalja B alatt lakó Thury Józsefnéhez, kinek megmondták, hogy vigyázzon a fiura, mert nem normális. A szegény és jóra való asszony vigyázott volna rá De a fiun teljes erővel kitért az örület.

Megszökött otthonról. Ezután az utcán fogták el. Bevitték a rendőrségre, ahol megállapították, hogy közveszélyes ábránd. És miután ezt a megállapítást hivatalosan is leszögezték, itt kezdődött meg Krivosik József kálváriája a bürokráciával. A szerencsétlen péksegéd keresztanyja, miután napokig tartották a rendőrségen, egyik hatóságtól a másikig szalad-

gált, hogy a fiatalember valamilyen uton-módon az örültek házába jusson. A rendőrségnek nem áll módjában az örülteket minden további nélkül az elmegyógyintézetbe utalni, mert ahhoz különböző formajutásokra van szükség.

Először nyomozni kezdtek. Megállapították, hogy Krivosik József, a drámai hős, az örütség csirait születésével örökölte. Az apja ugyanis, aki huszármester volt, egy áthelyezése alkalmával beleőrült a köteleességteljesítésbe. Illetve megbomlott az agya, mert a parancsot nem tudta kellőképpen végrehajtani.

Krivosik József tehát örökölte a gyenge elmét, mely mostanáig nem mutatkozott rajta. Hozzá tartozói szerint a szerelem zavarja meg. Udvartolt egy brassói pékmeszter leányának. A szülők azonban ellenezték a házasságot. Ez buskomorrá tette, majd a reménytelen szerelem az örütséggé üldözötte.

De nem is ez a lényeges, hanem ami után történt. A tragikus sorsú péksegéd ugyanis, anélkül, hogy tudná mi történik vele, kurjongatva énekelgetett napokon keresztül a rendőrségi cellában. A rendőrség vezetői minden lehetőséget elkövettek, hogy kórházba juttassák. De nem sikerült.

Krivosik Viktor keresztanyja négy napig keresztül szaladgált: előbb a főorvoshoz, aki kijelentette, hogy hatóságilag

kell elmegyógyintézetbe utalni a közveszélyes elmebetegét. Az arra illetékes hatóság pedig a betegsegélyzőt, mert annak rendszeren adózo tagja volt.

A betegsegélyzőnél azonban kijelentették, hogy bolondokról nem kötelesek gondoskodni. Az ügy újból a városi főorvos elé került, aki kijelentette, hogy igenis a betegsegélyzőnek kell gondoskodnia a beteg munkásról. Még akkor is, ha az illető elmebajos.

Az újabb orvosi felszólításnak engedtek, mert Thurné öt napi szaladgálása után, különböző igazoló okmányok felmutatása ellenében 195 lej utiköltséget utalt ki a betegsegélyző, hogy a pénzből Nagyszebenbe szállítsák az elmegyógyintézetbe. És ezért a bagatell összegért napokig kellett harcolni a hozzátartozóknak.

A rendőrség az elintézés után egy rendőrt adott a szerencsétlen fiatalember mellé, hogy Nagyszebenbe kísérje. Míg ott azonban a szomorú utra elindult volna, figyelmeztették a hozzátartozókat, hogy a nagyszebeni elmegyógyintézet hivatalos átirata szerint egyetlen hely sincs a kórházban és így aligha fogják felvenni.

Tegnap történt az ügy. Még kétséges, hogy Krivosik József utja milyen eredménnyel jár. Az eset azonban jellemző azokra a megdöbbentő egészségügyi állapotokra, amelyek Brassóban uralkodnak.

Revolveres hajszával tartóztatottak le egy ifj. munkást Brassóban

A letartóztatott fiatalember állítólag futárszolgálatot telj esített

Brassó, augusztus 15.

A brassói sziguranéán két nappal ezelőtt szenzációs letartóztatást fogatosítottak. Örízetbe vettek egy kommunista ifj. munkást, akiről azt gyanítják, hogy futárszolgálatot teljesített a különböző kommunista szervezetek között.

A letartóztatás minden valószínűség szerint feljelentés alapján történt.

A letartóztatás estején a fiatal kommunista a Katonakórház mellett levő Cigoniában járt. Itt vette őt észre Munteanu sziguranecdetektív. Amikor a fiatalember meglátta a detektívet, menekülni kezdett. A hatóságok közeg azonban előrántotta re-

volverét és több lövést adott le.

A lövések zajára hatalmas csődület gyűlt össze. A detektív kiáltozni kezdett, mintha tolvajt üldözne. A közönség ekkor a menekülő ember nyomába eredt, akit hamarosan sikerült is letartóztatni.

A vizsgálatot az ügyben maga Crăciun rendőrigazgató vezeti. A hatóságok egyelőre titkolják a letartóztatott ifj. munkás nevét, akárcsak a nyomozás eddigi eredményét. Értesüléseink szerint a munkásnál hamis igazoló iratokat találtak, amelyek nem is a nevére szóltak. A nyomozás egyelőre a legnagyobb titoktartás mellett folyik.

Ma délből is játszik a sétatéri zenekar

Ma, kedden, Nagybaldogasszony napján a városi zenekar déli féltenzenkét órától kezdve játszik már a sétatéren.

Megérkeztek az olasz diákok

Mint jelentettük, Brassó városa utasítást kapott a külügyminisztériumtól, hogy a Romániában turázó száz olasz diákot lássa vendégül. Az olasz diákok tegnap este érkeztek meg Brassóba. Az állomásen Voicu Cornél dr. polgármester üdvözölte az érkezőket. A diákok a városi tisztviselők kalauzálása mellett megtekintették a városi központot, egyetemen könyvtárát és a központi egyetemi könyvtárat. A diákok a városi központban átrándultak Szinaiaja.

A Brassói Székely Társaság értesítése a sepsiszentgyörgyi kiállítás kapcsolatban

A Brassói Székely Társaság Elnökségi ülése aug. 9-én foglalkozott azon kérdéssel, hogy az Erdélyi Gazdasági Egyesület által Sepsiszentgyörgyön aug. 26—30-ig rendezendő kiállítás a Társaság neve alatt csoportkiállítást rendezzen-e? Az értekezlet kimondta, hogy csak az esetben rendezi meg a csoportkiállítást, ha a különböző szakmákból kellő számú kiállító jelentkezik. Ellenkező esetben a jelentkezőknek utasítást ad, hogy közvetlen a kiállítás rendezőségénél jelentkezzenek. E célból az elnökség felkéri mindazokat, akik a kiállításra részt akarnak venni, e szándékukat legkésőbb aug. 17-ig okvetlen jelentsek be a Székely Társaság ügyvezető elnökénél, Szabó Béninél, Károlyi Gyulánál, vagy a Brassói Székely Társaság Elnökségénél, melyek a Társaság nem fogad el.

A kökösi és laborlavi ifjúsági konferencia

előkészítéseképpen, ma, kedden este 8 órakor a brassói ifjúsági kör az egyleti helyiségben gyűlést tart. Ezen a gyűlésen az ifjúsági közgyűlés részleteit fogják megtárgyalni és ezért ajánlatos, ha a tagok minél nagyobb számban jelennek meg.

A Sarki Év tudósa beszámoló

Stockholm, augusztus 15.

Dr. Lindholm, a sarki év alkalmával a Spitzbergákra kiküldött tudós, a sajtó képviselői előtt beszámolt eddigi eredményeiről és a következőket mondotta:

— Az expedíció többször felvételt csinált az északi fényről. Háromszor hetenként mérőszökökkel felszerelt ballonokat engedünk föl, hogy a légáramlásokról adatokat gyűjtsünk. E légömbök közül 16 automatikusan rádiókészülékekkel is fel volt szerelve. A készülékek segítségével az expedíció az adatokat még az esetben is fel tudta venni, ha a légömbök eltűntek. Egyébként legtöbbször igen kedvezőtlen légköri viszonyok között dolgoztunk, a hőmérséklet majdnem mindig mínusz 34 fokon alul volt. Egy év alatt a hőmérséklet csak kilenceszer érte el a null-fokot.

— Fekete törzsfő lakodalmát Európán módon: Londonból jelentik: Mangi Petrolor bin Mariale afrikai beenszült törzsfő a Kilimandzsaro lejtőjén épült misztérió templomban tartotta lakodalmát és pedig a menyasszony határozott kívánságára teljesen európai módon. A törzsfő kilógastalan frakkban és cilinderekben, a fekete menyasszony modern fehér selyemruhában, fátyollal, selyemharisnyában, magassarkú atlaszcipőben és narancsvörös csokorral jelent meg a templomban. A hatalmas uszályt négy kis afrikai leány vitte. Az összes nyoszolyolányok a legújabb európai divat szerint voltak öltözve, a lakodalmat menetről számos fénykép és rádiófelvétel készült, az istentiszteleten hétfő énekkar működött közre. Az esküvőt öt napig tartó népnüttépély követte, amelyen a törzsi apraja-nagyja részt vett, a völgyben száz népszáttított nyáron népe megvendégelésére.

HOGYAN ÉLJEN A SZIVBAJOS EMBER?

Szívba, érlelmeszesedés, vérnyomás. Irt: BODON KÁROLY egy. m. tanár, előfőtanácsos. Legjobb könyv a szívbetegekről és annak gyógykezeléséről. Ár 78 lej.

Brassói Lapok Könyvoszlálya

Irországban is megkezdődött...

Tankokkal verték szét az első utcai zavargást Dublinban

Felfedezték az ir fasiszták egyik titkos fegyvertárát — De Valera most már nem irgalmaz többé a jobboldali mozgalomnak

Dublin, augusztus 15.

A kékinges ir fasiszták vasárnapra tervezett nagy felvonulása elmaradt. A délután nyugodtan telt el és Irország fővárosában biztosra vették, hogy a nap valóban súlyosabb rendzavarások nélkül telik el.

A kormány utasítására azonban újra megkezdődtek a razziaikat, amelyeknek az volt a céljuk, hogy a jobboldali mozgalom fegyverkészletét elkobozzák. A razzia eredménnyel is járt, mert az egyik titkos

raktárt felfedezték és onnan 400 darab lőfegyvert szállítottak el. O'Duffy tábornok, az ir fasisztamozgalom vezére ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy megítélése szerint De Valera most már nem irgalmaz többé a mozgalomnak és a fasiszta pártot rövidesen betiltja.

Vasárnap este robbant ki súlyos zavargásban a politikai ellenfelek gyűlése. A fasiszták dublini székháza előtt nagyobb tömeg verődött össze és rohamra indult. Elkéseredett utcai közelharc kerekedett, amelynek során két embert a folyóba dob-

tak. Ezek a szerencsétlenek ott is veszték, mert senki sem sietett kimentésükre.

Az utcai harcok végül is a rendőrség és a katonaság vetett véget. A katonák tankokkal vonultak fel a zavargás elfojtására, a rendőrök pedig gummibotokkal verték szét a tömeget.

Az események hatása alatt De Valera elhatározta, hogy felállítja a katonai rögtönítélő bíróságokat, ami azt jelenti, hogy életbeléptette az ostromállapot kivételes rendelkezéseit.

Káprázatos ünneplésben részesítette Róma az „Azur-flotta” hazatérő hőseit

Remélem, hogy egyszer még életünket is feláldozhatjuk!
— mondotta Balbo, akit légi marsallá neveztek ki

Róma, augusztus 15.

Az „Azur-flotta” szombaton este 7 órakor Portugáliából Rómába érkezett. A hydroplánok a Tiberis-folyó légi kikötőjében szálltak le, ahol simán landoltak. A légi kikötő partján Mussolini, a kormánytagjai és más előkelőségek váraakoztak a diadalmas repülő-flotta érkezésére. A Tiberis vizére ereszkedő hatalmas hydroplánokat lelkes üdvözlés kísérte. Mussolini rövid üdvözlőbeszéde után a rajrepülés hősei bevonultak az „örök város”-ba. Balbo légügyi miniszter a sajtópala erkélyéről mondott köszönetet az impozáns, de nem hivatalos ünneplésért.

A repülőraj pilótáinak hivatalos ünneplését ugyanis vasárnap délelőttre halasztották. Az „Azur-flota” hőseit ez alkalommal teljesítményükhöz méltóan olyan káprázatos és nagyszabású ünneplésben részesítették, amely egyenesen példátlanak mondható.

A Duce vasárnap reggel 8 órakor kihallgatáson jelent meg a királynál és benyújtotta azt a napsort, amely az „Azur-flotta” pilótahőseinek kitüntetését foglalta magában. A király aláírta a rendeletet, amely szerint a repülőraj vezetőjét légi marsallá nevezték ki.

A királyi kihallgatásról visszatérő Mussolinit a Balboékra várakozó tömeg frenetikus ünneplésben részesítette. A miniszterelnök távozta után, Balbo tábornokkal élükön, a repülők is megjelentek, hogy kihallgatásra menjenek a királyhoz. A tömeg ujjongása ekkor szinte ekstázisá változott. A pilóták kihallgatása után a király, az aostai herceg kíséretében a palota erkélyére ment. A lelkesedéstől fűtött tömeg őket is melegen ünnepelte.

A rajrepülők ezután az „Ismeretlen Katona” sirjához vonultak, amelyet megkoszorúztak, majd autókra ültek és végigvonultak az Impérium-úton. Az út két oldalát egyenruhás fasiszták feketélő sorfala szegélyezte.

A repülők ünneplése akkor hágott tetőpontra, amikor a pilóták elvonultak Konstantin császár diadalíve alatt. Ez a pillanat már csak azért is történelmi nevezetességű, mert 1527 óta senkinek sem volt része abban, hogy a diadalív alatt elvonulhasson.

A pilóták tiszteletére, miközben a diadalív alatt haladtak, üdvölések dördültek el és a Kapitólium harangjai is megkondultak.

A színes menet ezután a Palatinus-dombhoz vonult, ahol Mussolini — a közönség kizárásával — nagy rapportot tartott.

— Remélem, mondotta Balbo, amikor a Duce üdvözölte — hogy jutalmul azért, amit tettünk, egyszer még azt követelik

— KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKÜT IS ELÜTHET A KERÉKPÁR... Párisból jelentik: Lebrun francia köztársasági elnököt Metz városában egy vadul száguldó biciklista „véletlenül” elütötte. Az elnök, szerencsésen csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett és így a megszeppent tettes bízhatóan nem kerül a nyaktiló alá...

tőlünk, hogy életünket is feláldozzuk!!

Mussolini kijelentette, hogy a rajrepülők vállalkozásának a sikerében nem kétkedett. Az öröme csak az Amszterdamban és az Azori-szigeteken történt ha-

Borzalmas itéletidő vonult végig Svájc fölött

Hat embert sujtott agyon a villám és egész falut sodort el a megáradt hegyipatak

Bázel, augusztus 15.

Szombaton és vasárnap Svájc fölött borzalmas itéletidő vonult végig és mindennél felbecsülhetetlen károkat okozott.

A hatalmas zivatar olyan víztömegeket zúdított le a hegyek oldaláról, hogy házak, emberek és háziállatok pusztultak el. A berni Alpokban egy kis hegyi községet teljesen elseper az áradat. Bergenben a hegyi vasutakat pusztította el a fellegszakadás. Itt is több ház tűnt el a lezuduló víztömegekben. Négy embert a víz nyomtalanul elvitt magával.

A sűrűn lecsapó villámok 4 embert megöltek.

Bécsből érkező jelentések szerint az itéletidő Gastein környékén is borzalmas pusztításokat okozott.

Elhalasztották az orosz sztratoszféra-repülést

Bukarest, augusztus 15.

A napokban jelentettük, hogy a szovjetben is sztratoszférarepülést terveznek. Ezzel kapcsolatban a szovjet Titulescu külügyminiszter utján meg is kérte a román kormányt, hogy ha a leszálló sztratoszférarepülő a légáramlat román földre sodorná, adjanak meg neki minden támogatást. Ujabb jelentés szerint a sztratoszférarepülést elhalasztották, mert a lég-

köri viszonyok nem mutatkoztak kedvezőeknek.

A nyári sztratoszférarepülőknek úgy látszik, nincs szerencséjük. Ismeretes, hogy Settle főhadnagy, az amerikai sztratoszférarepülő lezuhant, Cosyns belga mérnök ballonja felrobbant, most pedig az orosz légi expedíció is elhalasztódott így a tervezett három sztratoszférarepülő közül egyelőre egy sem jutott fel az égi magasságokba.

A Dollfuss-kormány utolsó kártyája a halálbüntetés bevezetése lesz,

ha nem enyhül a német nemzetiszocialisták kiméletlen agitációja Ausztriában — Svájcban is munkába fogtak Hitler kiküldöttei

Bécs, augusztus 15.

Fey államtitkár, Ausztria államvédelmi kormánybiztos vasárnap Salzburgban tartózkodott és ottan nagy beszédet mondott. Ez a beszéd újabb bizonyítéka annak, hogy Franciaország és Anglia hiába avatkoztak be az elmérgesedett német-osztrák viszonyba, mert a kis Ausztria állandó elkéseredett védekezésre szorítkozik a németországi hitlerizmus végeszaladatlan aknamunkájával szemben.

Salzburgi beszédében Fey államtitkár

eliesen utalt arra, hogy a Dollfuss-kormány még mindig nem játszotta ki az összes ütőkártyáit a nemzeti szocialista terror ellen, s szükség esetén kész a hazaárulókra a halálbüntetést is bevezetni.

Svájc ellen is megindult a náci-offenzíva

Ugy látszik, hogy Ausztria után a béke és rend országára, a politikai ellentéteket alig ismerő Svájcra is kivetette hálóját a németországi horogkeresztes forradalom lendülete. Legalább is ezt bizonyítja

DIANA sósborszesz nyáron is nélkülözhetetlen

azok az ideges és aggodalmaskodó cikkek, amelyek a három svájci nemzet sajtójában megjelennek. A lapok nyíltan kifejezik azt az aggodalmukat, hogy most már Svájcot is munkába veszi a nemzetiszocialisták kiméletlen terrorja, amire Svájc békés lakosságának semmi szüksége nincsen. Érdekes, hogy nemcsak a francia nyelvű svájci lapok, hanem a nagy német lapok is erőlyes megmozdulást sürgetnek a nemzetiszocialista mozgalom terjedése ellen.

A Journal de Geneve, amely a szövetségi svájci kormány felhivatalos lapjának tekinthető, azt követeli, hogy erőlyes és egyértelmű figyelmeztetést küldjenek Németország számára, mert a mindig gyakrabban megismédlődő határcidenések arra engednek következtetni, hogy Németországnak tervei vannak Svájccal is.

A Bazeler National Zeitung pedig rokonszenven veszi védelmébe Ausztriát Németországgal, azaz a Hitler-kormány-nal szemben s annak a reményének ad kifejezést, hogy Róma, Páris és London erőlyes kezzel veszi elejét a bajoknak, mert különben Zürich, Svájc fővárosa is rövidesen Bécs sorsára jut.

— **Makacs székrekedés,** vastagbélkatar-rus, gyomorhaj, pu fadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz, reggel és este egy egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser.

Mérges tüntetés a montevidói jugoszláv követség ellen

Montevideo, augusztus 15.

A szélsőséges elemek megrohanták az itteni jugoszláv követséget. A tüntetők, akik lázító röpcédulákat osztogattak, az épület valamennyi abakát bezúzták, sőt a falakat kátránnyal is bemocskolták.

A romboló tömeget a helyszínen termelt rendőrség rövidesen szétoszlatta.

Elvesztik állampolgárságukat a birodalmi véderő szökevényei

Berlin, augusztus 15.

Érdekes rendeletet bocsátott ki a német belügyminisztérium. A rendelet szerint a birodalmi véderő szökevényei elvesztik állampolgárságukat.

Házasságkötés és keresztelés a gödöllői cserkész táborban

Gödöllő, ugusztus 15

Érdekes házasság történt a jamboree 9-ik altáborában, ahol Allan MacKay indiai cserkész Miss Mary Hutchinson skot hölgynek örök hűséget esküdött. A menyasszony, aki fél fejével magasabb volt egy méterrel, reülőgépén érkezett a gödöllői lakodalomra. Az esketés szertartását a lohogókkal és galyakkal díszített oltár előtt, Czeglédi Sándor református lelkész és Tedler János, a budapesti sk. a misszió vezetője végezte. A szertartás után a kor-dont álló cserkészek ajkáról feltört a „Huj-huj-hajrá!” kiáltás, amellyel egy-szersmind a fiatal párnak is gratuláltak. Az újdonsült házasság a budapesti Gellért-szállóban töltött a mézesheketet, majd jövendőbeli tartózkodási helyükre, Ang-liába utaznak.

A cserkész táborban még egy szenzáci-ója van. Raynaw Kardec bey, 20 éves te-heráni cserkész felvette a keresztiséget. A keresztelési szertartást Székely László egri hittanár végezte. A megtért cserkész keresztapja Strausz István országgyűlési képviselő, akinél Raynaw Kardec bey hosszabb időt tölt vendégségben.

Ne kísérletezzon egészségével. Kérjen Ön is kimondottan eredeti „**OLLA**” GUM-ot. „**OLLA**” óvszert, mely megóvja egészségét.

HIREK

TOMCSA SÁNDOR:

A szerelem válfajai párbeszédekben

Kezdődő szerelem nagykoruaknál

(Férfi és nő — nagykorúságuk delén — egy hegytetőn állanak. A kiránduló társaság többi tagjai mennek le a hegyről, már szinte eltakarja őket a lejtő. Valaki közülük visszafordul és ezt kiáltja: „Giza, Gizus, jöjjetek”, mire a Nő odafordul a Férfihez)

Nő: Tényleg Ficke ur, mehetnénk, már nem is látszanak...

FÉRFI: Kedves nagyság, lehet, hogy kegyedet kellemetlen helyzetbe hozom, de én ha már ide kijöttem, nem ugrálok. Bölény ur kénye-kedve szerint.

Nő: Miért tetszik emlegetni Bölény urat?

Férfi: Mert Bölény urnak tudom mi fáj. Az, hogy én itt egyedül vagyok... hogy én itt egyedül lehetek egy pár percre... ezzel a vadregényes kilátással.

Nő: Pedig Bölény ur azt mondta, hogy ön egy természetgyógyász.

Férfi: Ez kérem egy piszkos valótlanság. Akkor mikor — ami igaz — nem voltam éppen elragadtatva a természettől, egy fenyőerdőben voltunk, zord havas csúcsok tövében, csobogó hegyipatakokkal, vadvirágos rétekkel, de hiába, ez nekem nem zsánerem. És csak ketten voltunk Bölénnyel és akkor lehet mondtam valami affélet.

Nő: Bölény ur néha tuloz.

FÉRFI: Bölény ur ne tulozzon, jobban teszi, ha fegyelmije után néz. Nem tudom mennyire érinti kegyedet Giza nagyság, de ha rólam volna szó és Bölény volna a helyemben, azt mondaná, hogy gyenge karakter vagyok. Én nem vagyok az az ember Giza nagyság, de ebből érthet.

Nő: Oh, kérem, én biztosítom önt, hogy azzal az urral alig beszéltem nyolcsozor.

FÉRFI: Ezzel szemben Bölény ur azt állítja, hogy kegyed valami pettyes selyembluzból ígért neki egy nyakkendőt.

Nő: Nahát ez már szemtelenség! Ő célzott erre, de kerekén kijelentettem, hogy az én bluzom selymét másnak tartogatom...

FÉRFI: Szegény megboldogult hitvesem is tartogatta és mit ért vele, most ott van vagy 30—40, talán több is. Kérem volt neki olyan blúza, amiben még nem is mosogatott. Pedig ez nagy szó, mert rémitően szeretett dolgozni.

Nő: Oh, vagyunk így egy ráran. Én például direkt imádom a mosogatást. Ficke ur ön talán el sem hiszi, de képes vagyok bemenni a szomszédba, csak mosogathassak.

FÉRFI: És hozzám nem tört sohasem...

Nő: Oh...

FÉRFI: Éppen ma akadt kezembe a feleségem bundája. Alig volt rajta tizszer, nagyon tudta kimélni halálát.

Nő: Tudom, mindig hámultam szegényt, slusszban egy kicsit szélesbb volt, mint én...

FÉRFI: Hiszen ami azt illeti... Szegény, kicsoda asszony volt!

Nő: Tudom, a tűzoltó bálon mindenki megbámulta a nagyságos asszonyt.

FÉRFI: Nem szerettem, ha nagyságosnak szólították.

Nő: Már pedig szerintem, a kegyed rangja után én nem szenvedek cimkürségben, de ami jár, azt én például el nem engedném...

FÉRFI: Talán csak egy hibája volt...

Nő: Nem, ezt nem engedem. Nem engedhetem. Önagysága makulátlan. Bár ki van közülünk hiba nélkül. És mentsege biztosan van szegénynek. Azért nem volt éppen rossz asszony.

FÉRFI: Nem tudta jól elkészíteni a szerb tokányt.

Nő: Nem? Megbocsát kedves Ficke, de ezen csodálkozom. Ez már szinte nevetséges, sőt, ha nem értene félre, azt mondanám, hogy felháborító! Nem tudni elkészíteni a szerb tokányt?! Förtelmes.

FÉRFI: Giza nagyság, kegyed fel van indulva. Ennek van valami tárgyi alapja? Giza nagyság remélhetek? Giza nagyság, én nem tudom mit érzek... én...

Nő: Figyeljen ide Ficke ur: először is veszek nem túltart paradicsomot két szemlére 10—15 darab paprikát de fontos, hogy csak fele legyen csipős...

FÉRFI: Igen... igen... Giza nagyság, ha megengedi: Gizus... ha tudná... engedje hallanom...

Nő: Egy kissé mohó kegyed barátom... szóval csak a fele legyen csipős...

FÉRFI: Édes!

Nő: Csipős!

FÉRFI: Igen... persze... csipős...

Nő: Ezeket felvágom ujnyi darabkákra a lábomba teszek egy diónyi zsírt...

FÉRFI: Ezt nem tett sohase a bestia!

Nő: Ne szidd Ficke, bár slusszban lehetett volna keskenyebb... Szóval mikor a zsír már serceg...

FÉRFI: Angyal, angyal, ezt mondd még, ezt mondd, ezt, hogy serceg, annál én sose hallottam...

Nő: Drága vagy, ahogy így kérsz, tehát mikor a zsír már serceg, a felvágott paradicsomot és paprikát beledobom és addig dinsztelem...

Nő: Ficke ur, ezt kikérem magamnak, FÉRFI: Gizus tovább... édes... drága...

hát nem akarod?... Gizus, életem, egyetlenem, hát mondd tovább, ne légy kegyetlen... tovább... tovább...

én egy tisztességes nő vagyok, tovább majd csak a lakodalmom után...!

(Mert ez is egy szerelem!)

ABLAK

Amerikában, Illinois államban új törvényt hoztak. E szerint ha a házasságot a feleség hibájából bontják fel, a feleség köteles férjének tartásdíjat fizetni. Alig lépett életbe a törvény, máris sor került alkalmazására. Egy asszonyt, aki hitetlenül elhagyta férjét, heti tíz, egy másikat heti tizenhét dollár fizetésére kötelezték. Az utóbbinak ráadásul el kellett látnia volt férjét tejfel és tojással. Csak helyeselhet, hogy Amerikában végre a szegény, megnyomorított férfiak érdekében is történik valami, de európai észjárás és ízlet számára a dolog kissé szokatlan. Nem mintha effélére Európában nem volna példa. Gyakran előfordul, hogy a rossz hírű, hozománypadász férj, akitől a feleség családja szabadulni kíván, anyagi igényeket támaszt, amelyeket többnyire honorálnak is. Európában számtalanszor előfordul, hogy készpénzzel fizetik ki a férfi válásra való hajlandóságát. De az egész ügylet a magánélet mélységében zajlik le, amelyhez a törvényes fórumoknak semmi köze sincs. A férjet megfizetik, de legalább a látszatot megőrzik. Amerikában minden készpénzben kifejezhető, még a férj sós könnyei is, melyeket felesége elvesztése miatt hullat. A közfelfogás azt tartja, hogy ha valaki szenved, vagy ha valaki, mint megcsalt férj, közneveltség tárgya lett, ezért kárpótlás jár neki. A zokogó férj egyik kezével könnyeit törölgeti, a másikat kárpótlásért nyújtja ki. Nem lehet tagadni, hogy a férj álláspontja logikus, de azt sem, hogy nekünk kissé idegenszerű.

Egyenlőtlen ellenfelek. Constant, a neves francia rajzoló ötletesen figurázza ki a mindent és mindenkit tuhársógó hangszórókat, amelyekkel az emberi tudó nem veheti fel a versenyt, mert hasztalan próbálkozás volna...

— LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA a közbeeső Nagyboldogasszony ünnepe miatt csúrtörtökön, a rendes időben jelenik meg.

— ÖNKÉNYESEN LEZARTA A MUNKÁSOTTHON AJTÁIT. Tudósítónk jelenti: Felháborító eset tartja izgalomban a sepsiszentgyörgyi szervezett munkásokat. Zoltáni Sándor, akitől a szakszervezet a munkásotthon helyiségeit bérelte, azzal, hogy az otthon néhány száz lej házbérrel maradt adósa, valamennyi helyiséget lelakoltatta és nem engedett be senkit. A szervezet illetékes helyi feljelentést tett a törvénytelenül eljáró háztulajdonos ellen, aki önkényesen megátoltta, hogy a munkásság saját helyiségében összejöhessen.

— Halálos szerencsétlenség a gödöllői cserkészgyakorlaton. Gödöllőről jelenti: Egy keskenyvágyú gazdasági kisvasút vasárnap vendégeket szállított a gödöllői cserkészgyakorlat utolsó napjára. A vonat egyik kocsija leszakadt és nagy sebességgel robogni kezdett visszafelé. Hat cserkészfiú idejében kiugrott a kocsiból és kisebb zúzódások árán meg is menekült. Fodor Ernő dr. vidéki orvos azonban olyan szerencsétlenül ugrott le, hogy a kerekék alá került és a nagy sebességgel száguldó jármű halálra gázolta.

— MEGALAKULT A LUPÉNY—VULKÁNI IPARTESTÜLET. Folyó hó 6-án Lupény székhellyel, megalakult a Lupény—Vulkáni ipartestület, amelynek elnökevé Balomirio Ioant, vezetőségi tagjaivá Botos Lázárt, Kárász Gyulát, Anger Hermann, Lula Nicolaet, Chereja Lázárt, Maier Simont Clodi Ioant, Polák Samuelt, Albu Tomát Lázároiu Kornélt, Aradi Ferencet, Szenik Jánost, Chirilă Nicolaet, Dumitrescu Iosifot, Király Jánost, Tuhut

Nicolaet pénztárnokává Mungerast Carolt, ellenőreivé Medgyesi Imrét, Koszta Gézát, Székely Domokost, jogi tanácsadóvá Rosenberg L. ügyvédet, könyvtárnokká pedig Darabont Vasile választották. A megalakulást Hunyad megye 15085 számú július 27-én keltezett rendelete, illetőleg az ipar és kereskedelemügyi miniszter 67047—1933 számú rendelete is megerősíti.

— AZ ERDŐŐRÖK MÁR NEM ÖKÖLLEL, HANEM KALAPÁCCSAL ÜTNEK. Sepsiszentgyörgyről jelenti: Magureanu Joan sósmezőli lakos minap a község határában elterülő erdő szélére legeltette kecskéit. Hirtelen elébe toppant Raspopo Vasile erdőőr és a falusira támadt, hogy miért legelteti ott a kecskéket. A megrémült ember még jóformán szóhoz sem juthatott, amikor a szitkozódó erdőőr kalapácsot rántott elő és agyba-főbe verte. A szerencsétlen falusit, súlyos sebbel a homlokán, Bereckre szállították, ahol a körorvos részesítette első segélyben. A csendőrség eljárást indított a basáskodásban majdnem gyilkoló erdői „kiskirály” ellen.

— A kolozsvári rendőrség hírei. Tudósítónk jelenti: Sielberszky András magánhivatalnok feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a pénzügyigazgatóságon ellopták zsebéből pénztárcáját, a melyben 7000 lej készpénz volt. — Krausz Mihály, a főtér Czell-étterem tulajdonosa feljelentést tett, hogy az elmúlt éjszaka feltörték a vendéglő kasszáját és onnan 11—12 ezer lej zsákmányoltak. A rendőrség mindkét esetben bevezette a nyomozást.

★ FONTOS FIGYELMEZTETÉS A HAZI ASSZONYOK RÉSZÉRE. Befőzéshez a legjobb cukor a botfalusi süvegucukor, mert a legkiadósabb és a gyümölcsöt legjobban konzerválja. Ezt a süvegucukrot a mai naptól kezdve kristálycukor áron árusítják. Befőzéshez tehát csakis botfalusi süvegucukrot vegyenek.

— HATSZAZ LEJERT „HAZAFI” LEHET ARABIÁBAN. Londonból jelenti: Ibn Saud király, Saudi Arabia uralkodója, gazdasági újjáépítési mozgalmat indított, melynek költségeit alattvalói önkéntes pénzdományaiból akarja fedezni. A sajtó felhívta a lakosságot, hogy mindenki adjon legalább hat lejnek megfelelő összeget. Aki legalább 600 lej gyűjt, az a „hazafi” viselésére nyer jogot. Kilencszáz lej adományért „tevékeny hazafi”, 1200 lejért „jó hazafi”, és ennél nagyobb összegért „a nemzeti újjáépítés előharcosa” cím jár.

— Szabadlábba helyezték a máramaros-szigeti dollárhamisítókat. Nagyváradról jelenti: Annakidején hírt adtunk arról, hogy a dollár és bélyeghamisítási ügybea letartóztatott Lebovics Lázár, Perl Mendel és Birnbaum Jakab máramaros-szigeti lakosokat. Az utóbbi csendőrségi informátor volt. Mivel pénzhamisítási ügyekben a törvény szerint a legközelebbi tábla székhelyén levő törvényszék illetékes, a három embert Nagyváradra hozták. Itt a törvényszéki vádtanács szabadlábba helyezte őket, az ügyész azonban felebbezett a tábla fogvatartásuk mellett döntött. Most a vizsgálóbíró fejenként tízezer lej biztosíték ellenében szabadlábba helyezte őket s mivel ez alkalommal az ügyész sem felebbezett, mindhármukat elengedték az ügyességi fogházából.

— A KAJSZINBARACK ÉS A VITAMINOK. A kajszinbarack vitamintartalmát vizsgálva megállapították, hogy tartalmaz kisebb mennyiségben C-vitamint, de a sárga festékanyagában sok az A-vitamin, mely feltétlenül szükséges az emberi test növekedéséhez és ezért nagyon fontos a gyermekek és fejlődésben levő idősebb egyének számára is. Megállapították azt is, hogy az A-vitamin a kajszinbarackból készült készítményekben és konzervekben is van.

— Lám, a nők közt is akad... Tudósítónk jelenti: G. S. nagyváradi fiatalember feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy F. E. nevű nő állandóan szerelmével üldözi. A fiatalembernek emiatt teljesen meg kellett szakítania személyi kapcsolatait, mert az illető hölgy minden ismerősét felkeresi és kijelenti, hogy a férfi házasságot ígért neki. A fiatalember arra is megkérte a rendőrséget, hogy vizsgálják meg kérdéses nőismerősének az elméleti állapotát.

— TEMPLOMSZENTELESI ÜNNEP. SÉG BUZIÁSON. A buziási római katolikus hitközség az újonnan festett és renovált templom benesztelése alkalmából 1933 augusztus 20-án nagyszabású ünnepélyt rendez. A délelőtti ünnepélyes istentisztelet és beszédelés után a templom körüli kertben sétatáncverseny szórakoztatja az egybegyűlteket. A kertben a rendezőség sörccsarnokot, püfföt és tréfás bazárt is felállít. Délután tombolát, este pedig nívós műsori templomi orgonahangversenyt rendeznek. A rendezőcég — minthogy a bevételt a nátralekös kultusok fedezésére fordítják — ezúton is kéri a közönséget, hogy az ünnepélyt úgy anyagilag, mint erkölcsileg támogassák.

— MIKOR NAPOLEON NAGYOT TÉVEDETTE. A léghajózási katonai célokra sokkal előbb használták fel, mint gondolná az ember. A francia forradalom háborúiban a léghajók kitűnően beváltak felderítő célokra. Az első léghajó 1794-ben esett át a tüzkeresztségen a charleroi-i csatában. Még ugyanabban az évben megalapították Meudonban a katonai repülőiskolát, az Ecole nationale Aerostatique-ot. Az ember azt hinné, hogy az olyan katonai lángelme, mint Napoleon, felismerte a léghajózás korszakalkotó jelentőségét. Én nek éppen az ellenkezője történt. Szerény katonai szakemberek ismerték fel, Napoleon lefújta a sok reménnyel biztató kísérleteket. Szerinte a léghajózás teljesen hasznavehetetlen, felnőtt emberhez nem méltó vásári mulatság. Parancsot adott a repülőiskola és a repülőosztag megszüntetésére. A meudoni repülőiskolát csak 1877-ben hívták újra életre.

★ ELVESZETT folyó hó 15-án Tusnádfürdőn egy fényképezőgép. Beesületes megtalálót kérem, küldje be illő jutalom ellenében a Brassói Lapok kiadóhivatalához.

— Zsarolás miatt feljelentették az „Erdélyi Bomba” szerkesztőjét. Kolozsvárról jelenti: Rotschild Sándor pénzügyigazgatósági tisztviselő az ügyességen zsarolás címen feljelentést tett Vajda Sándor, az Erdélyi Bomba szerkesztője ellen, aki 5000 lejért kért tőle azzal, hogy különben lead lapjában egy olyan cikket, amely őt ragalmazza. Gerő Sándor „Bomba” című lapját két héttel ezelőtt betiltotta a rendőrség, mire Gerő ráiratta Vajdára a lapot s szerződésileg havi 500 lejért biztosított neki. A második számmal Vajda már teljesen magának mondta a lapot és Gerő kisemmizte.

VICHY-ETAT

VICHY-ETAT TERMÉKEI

VICHY-ETAT

VICHY-ETAT SÓ

VICHY-ETAT PASZTILLÁK

VICHY-ETAT TABLETTÁK

Az ásványvizből kivont természetes só alkáliusz viz készítésére.

2—3 pasztilla étkezés után megkönyíti az emésztést.

Az emésztés elősegítésére szolgáló szikvíz otthoni elkészítésére.

Óvakodjunk az utánzatoktól és hamisítványoktól!

Vezérképviselő: PHILIPPE FINKELSTEIN, București, Strada Câmpineanu 20.

Országos atlétikai verseny Kézdivásárhelyen

Szítáló esőben, rossz, felázott pályán folyt le a verseny, melyen a versenyzők nem tudták tudásuk legjavát nyújtani.

Eredmények:

100 m. síkfutás:

1. Kovács, Bukarest.
2. Csegezy, K. S. T. S. V.
3. Kreisel, K. S. T. S. V.

400 m. síkfutás:

1. Róth, K. S. T. S. V.
2. Ruck J., K. S. T. S. V.

800 m. síkfutás:

1. Ruck J., K. S. T. S. V.

1500 m. síkfutás:

1. Ruck J., K. S. T. S. V.

5000 m. síkfutás:

1. Lahni, K. S. T. S. V.

Rudugrás:

1. Csegezy, K. S. T. S. V., 270 cm.
- Magasugrás: 1. Franz, K. S. T. S. V., 170 cm.

Táugrás:

1. Franz, K. S. T. S. V., 650 cm.
2. Kreisel, K. S. T. S. V., 620 cm.

Súlydobás:

1. Csáklány, Jüul, 11 m. 46 cm.

2. Soós, K. S. E., 11 m. 05 cm.

Gerelyvetés:

1. Soós, K. S. E., 53 m. 56 cm.

Diszkoszdobás:

1. Ujsághy, I. A. R., 36 m. 45 cm.

2. Kindel, K. S. T. S. V.

Staféta (olympiai) 800—400—200—100 m.

1. Kombinált.

2. K. S. T. S. V.

A futószámok eredményei a felázott pálya miatt mind rosszak, azoknak közlésétől tehát eltekintettünk.

Győzött a NAC Luxemburgban

Luxemburg, augusztus 14

A luxemburgi körmérkőzés keretében a nagyváradi NAC 3:2 arányban győzött az Union Sportive helyi csapat ellen. Rónai (2) és Kocsis góljaival.

Milyen nemzetek indulnak a budapesti evezős Európa-bajnokságon

Budapest, augusztus 15

A budapesti evezős Európa-bajnokság nevezési zárata augusztus 14-én volt Svájcban. Ezek szerint tíz nemzetről a következő értesítéseinket közölhetjük:

Kormányos négyesben indulnak: Hollandia, Csehszlovákia, Románia, Olaszország, Belgium, Magyarország, Lengyelország, Svájc, Spanyolország és Dánia.

Kormányos nélküli kétevezősben: Olaszország, Magyarország, Lengyelország, Spanyolország, Hollandia.

Szkipfen: Hollandia, Csehszlovákia, Olaszország, Belgium, Magyarország, Lengyelország, Svájc, Spanyolország.

Kormányos kétevezősben: Olaszország, Belgium, Magyarország, Lengyelország és Svájc.

Dublóban: Csehszlovákia, Románia, Olaszország, Belgium, Magyarország, Lengyelország.

Kormányos nélküli négyes: Olaszország, Belgium, Magyarország, Lengyelország és Svájc.

Nyolcasban: Hollandia, Csehszlovákia, Olaszország, Belgium, Magyarország, Lengyelország, Svájc, Spanyolország.

Ezekhez a csapatokhoz kerülnek még Franciaország és Jugoszlávia csapatai. A versenycsapatok hajói nagyrésztben uton vannak s egy-két napon belül futnak be Budapestre.

Iskolák Egyesülete

Augusztus 20-ig lehet jelentkezni az ideai katolikus nagygyűlésre

Gyergyószentmiklós, augusztus 15.

Ismételt hírt adtunk már lapunk hasábjain arról, hogy az ideai katolikus nagygyűlés Gyergyószentmiklóson lesz szeptember 2—4 napjain. Ennek a tősgyökeres katolikus székely városnak a közönsége őszinte szeretettel várja Erdély minden katolikusát.

A nagygyűlést előkészítő munkálatok lázasan folynak. A sima lebonyolítás érdekében azonban kívánatos, hogy minden résztvevni szándékozó már jó előre jelentse be ebbeli

szándékát. Rendes lakást és megfelelő étkezést a rendező bizottság csak azoknak tud biztosítani, akik legalább augusztus 20-ig jelentkeznek.

Jelentkezéseket a következő címre kérjük: **Katolikus Népszövetségi iroda, Gheorgheni — Gyergyószentmiklós, jud. Cluc.**

Az alábbi kérdésekre pontos feleletet kérünk: 1. Név, foglalkozás, pontos cím. 2. Értékesítés, mikor és milyen vonattal, távozás ideje. 3. Szállodában, vagy magánházaiban kíván-e lakni? 4. Résztvesz-e a gyilkostói kirándulásban? 5. Ha igen, luxusautóval, autóbusszal, kocsival, vagy szekértáborral óhajt-e menni? 6. A Gyilkostónál kíván-e szállást igénybe venni és ettől meddig? 7. Kíván esetleg már a katolikus nagygyűlést megelőzőleg, vagy utána a Gyilkostónál szállást igénybe venni? 8. Kíván-e a Gyilkostónál közös étteremben étkezni?

Megjegyezzük, hogy a Gyilkostó-kápolna alapkövetélete kapcsolatban van a gyilkostói kirándulással.

A lakásbeosztást a napilapokban idejében közzéteszük. Akik külön levélbeli választ

óhajtának, azokat kérjük, szíveskedjenek a jelentkezésnél válaszbélyeget is mellékelni.

Gyergyószentmiklós, Gyilkostó klimatikus gyógyhely és 20 százalékos menettérti jegy-gyel lehet ideutazni.

A nagygyűlés a gyergyói székely régi és új népművészeti értékek kiállítása, gyilkostói kirándulás, kápolna avatás és a katolikus Akadémia estjének részletes programját valamelyik közeli számunkban hozzuk.

Ezuttal is felhívjuk a figyelmet, akik akár postai, akár alkalmi kézbesítés útján Gyilkostó-kápolna levelezőlapokat kaptak, hogy szíveskedjenek a befolyt összegeket mielőbb eljuttatni dr. Csiky János orvos, tagozati elnök címére.

A kápolna építéséhez egyelőre semmi más alap nem áll rendelkezésre, mint a levelezőlapokból bevételezendő összeg s így sürgősen szükség van a legkisebb összegre is.

Akik valamilyen okból nem tudják, vagy nem hajlandók eladni a lapokat, kérjük, hogy azokat legkésőbb augusztus hó 25-ig szíveskedjenek a tagozati elnök címén vissza-küldeni.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyeszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

KERTIPADOK, kertitömők, vízmentes ponyvák és ponyvavázon. Jul. Teutsch műszaki árukereskedő, Brassó, Str. Regele Carol 57.

Házát vennék „Albina”-betétkönyvet. Ajánlatokat 300—400.000 lej jelíggel a brassói kiadóba. 12423

Iparvasutj sinek, gőzmozdony, gőzgép, hidmérleg, vagonettek, transmissziók, stb. eladó. Grossmann Testvérek, Hateg. 12431

Jómeneteli vendéglő betegség miatt — forgalmas utcában, — azonnal kiadó. Cím 12461, szám alatt a brassói kiadóban.

3 gatter, 5 vagon hetes SIN, pályakocsik s minden egyéb FÜRESZGYÁRI FELSZERELÉS alkalmi áron, helyszínen eladó augusztus 16-ig. Palotás, Ditró. 12462

Jéggyár, öt mázsa termelésével és 8 lóerős Petrol motor olcsón eladó. „Ardealul”, Oradea, Baros-utca 10. 12466

Allást keres

Egészséges, fiatal szoptatós dajka azonnalra helyet keres. Brassó, Str. Transilvania 7. 12410

Allást nyer

Tanuló lányokat fölveszek nőiszabósághoz. Brassó, Kolostor-utca 25. II. em. Jakab Vilma. 12445

Ügyes kályhás segédet keresünk, azonnali belépésre. Ajánlatokat igények megjelölésével Neumayer Testvérek, Alba-Julia küldendők. 12452

Lakás

Modern lakosztályok, nagyobbak és kisebbek, kiadók. Brassó, Juliu Maniu (Vasut-utca) 61. 12401

Két szobás, konyhás lakás kerestetik október 1-re. Címeket a kiadóba kérek.

Egy, vagy két szép tágas, világos szoba, — pormentes, tiszta levegőjű helyen, — fürdőszoba- és szükség esetén konyhahasználattal, butorozva, vagy butor nélkül, olcsón kiadó. Hátulsókőbánya-utca 59., földszint jobbra. 12463

CENTRUMBAN 3 szobás MODERN LAKÁS kiadó. Ugyanott **CEMENTEZETT, vízvezeték és villanyvilágítással ellátott RAKTÁRIHELYISÉG** is kiadó. Cím 12419, szám alatt a brassói kiadóhivatalban.

Házasság

Önálló, 30 éves kereskedő, fiatal leány, vagy özvegy ismeretségi körében keresi, kinek némi készpénzhozománya van. Cím 12446, szám alatt a brassói kiadóban.

Ökrös fogat vagy automobil?

Melyikkel célszerűbb az utazás?

Erre épp oly könnyű a felelet, mintha azt kellene eldöntenie, hogy milyen uton fogja közölni a közönség legszélesebb rétegeivel, hogy valami eladni valója van, hogy valamit venni akar, hogy állást, vagy alkalmazottat keres, házasságni akar, stb.

Ne nézzon arra a néhány lejre, ne kíséreltezzék hiábavalóan, ne hagyja magát befolyásolni senki által, csak a beolt, 100 százalékosan biztos módszer hoz eredményt: a B. L. apróhirdetési rovata.

MERA & COMP autóbuszvállalat

1933 május 20-tól minden nap kétszer indít autóbuszjáratot

Cluj—Dej—Bistrița—Baia-Mare—Satu-Mare között

Indulások Clujról:

indul Clujról	—	—	5 ³⁰	és	15 ⁰⁰	órákor
érkezik Dejre	—	—	7 ³⁰	és	17 ⁰⁰	—
indul Dejről	—	—	7 ⁴⁵	és	17 ¹⁵	—
érkezik Bistrițára	—	—	9 ⁴⁵	és	19 ¹⁵	—
érkezik Baia Maréra	—	—	11 ⁰⁰	és	20 ³⁰	—
érkezik Satu-Marera	—	—	12 ⁰⁰	—	—	—

Indulások Satu-Mare—Baia-Mare és Bistrițáról:

indul Satu Mareről	—	—	13 ⁰⁰	és	14 ⁰⁰	órákor
indul Baia Mareről	—	—	4 ³⁰	és	14 ⁰⁰	—
indul Bistrițáról	—	—	5 ³⁰	és	15 ¹⁵	—
érkezik Dejre	—	—	7 ³⁰	és	17 ¹⁵	—
indulnak Dejről	—	—	7 ⁴⁵	és	17 ³⁰	—
érkezik Clujra	—	—	9 ⁴⁵	és	19 ³⁰	—

Cluj—Satu Mare között naponta csak egyszer közlekedés. — Kényelmes utazás. — Pontos közlekedés. — Új kocsikkal. — Indulás Clujról a főposta melletti autóbuszállomástól.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: **Lap- és Könyvkiadó R-t. Braşon—Brassó.**
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

TENISZ-, FUTBALL-, ATHLÉTIKAI felszerelések jók, olcsók

TRITSCH Sportüzletében, Brassó, Kolostor-utca.

Kedvezményes árban a B. L. tisztelet olvasói részére 204 Lej helyett csak 99 Lej.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Kellner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.